

Η Τέχνη

August Strindberg

Δεσποινίδα Τζουλια (Fröken Julie)

Νατουραλιστική τραγωδία

Μετάφραση: Γιάννης Α. Καμπύσης

Η Τέχνη, Αθήνα

τχ. 10-11 (Αύγουστος – Σεπτέμβριος 1899), σ. 230-270

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑ ΤΖΟΥΛΙΑ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Ἡ δεσποινίδα Τζούλια 25 χρονῶν.
 Ὁ Ζάν, δούλος, 30 χρονῶν.
 Ἡ Χριστίνα, μαγερίδα, 35 χρονῶν.

Τὸ δράμα παίζεται τὴν ὁλονυχτιὰ τ' Ἀγια-
 ριοῦ, στὴν κουζίνα ἐνὸς κόμητα.

Κοιτὰ στὴ Στοκόλμη.

ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ

Μιά μεγάλη κουζίνα, πὺ ἔχει σκεπασμένα τὰ τα-
 βάνια καὶ τοὺς τοίχους μὲ τάπητες καὶ χρυσωτὰ πα-
 ραπετάσματα. Ὁ πιστότοχος τραβιέται λοξὰ ἀριστερὰ
 μέσα στὴ σκηνή. Στὴν ἀριστερὴ πλευρὰ δύο ἐταζέρες
 μὲ μπακιρικὰ ἀπὸ γαλκὸ, προυντζο, σίδερο καὶ τσίγ-
 κο. Οἱ ἐταζέρες εἶνε μὲ ὀδοντωτὸ χροτὶ γαρνισμέ-
 νες. Λίγο μακρύτερα δεξιὰ φαίνονται τὰ τρία τέταρτα
 τῆς μεγάλης, θολωτῆς ἐξόδου μὲ δύο γυαλόθυρες, ἀπ'
 ὅπου ξεχωρίζουν ἕνα συντριβάνι μ' ἕναν Ἐρωτα, ἀν-
 θισμένες πασκαλιές καὶ μερικὰ συνηθισμένα δέντρα.
 Εἰσδοὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ.

Ἀριστερὰ ἀπάνου στὴ σκηνὴ ἡ γωνία μιᾶς μεγάλης
 κατασκευαστῆς ἐστιας μένα κομάτι τοῦ καπνοδόγου.

Δεξιὰ ἡ μιὰν ἄκρη τραπέζιου γιὰ τοὺς δούλους ἀπὸ
 ἄσπρο ἐλατόξυλο μὲ μερικὰ καθίσματα ἀπάνου στὸ
 τραπέζι ἕνα μεγάλο γιαντζεζικὸ δοχεῖο μὲ πασκαλιές.

Ἡ ἐστία εἶνε στολισμένη μὲ κλάδους σημύδας τὸ
 πάτωμα πασπαλισμένο μὲ κέδρους.

Ἐνα γυάλινο ντουλάπι, ἕνας νιφτήρας κ' ἕνας νερο-
 χύτης.

Ἐνα μεγάλο ἀργαῖο σημαντῆρι ἀπάνου ἀπὸ τὴν
 πόρτα καὶ στὴν ἴδιαν ἀριστερὴ πλευρὰ τὸ ρωλόι ἐνὸς
 τηλέφωνου.

Ἡ Χριστίνα στέκεται ἀριστερὰ στὴν ἐστία καὶ κάτι
 τηγανίζει. Φορεῖ ἄσπρο τσίτι καὶ γύρο μιὰ ποδιὰ
 τῆς κουζίνας. Ὁ Ζάν μπαίνει ἀπὸ τὴ γυαλόθυρα,
 μὲ τὴ στολή του (en livrée) κρατᾷ στὸ χέρι ἕνα
 ζευγάρι μεγάλες μπότες μὲ σπιρούνια, πὺ τίς ἀφί-
 νει χάρου στὸ πάτωμα σὲ μιὰ θέση νὰ φαίνονται.

Ὁ Ζάν. Πάλι ἀπόψε ξετρελάθηκε ἡ δεσποινί-
 νίδα, ντίπ ξετρελάθηκε!

Ἡ Χριστίνα. Μπά: ἐσὺ ἐδῶ;

Ὁ Ζάν. Συνόδεψα τὸν κ. κόμητα στὸ σταθμὸ
 καὶ σὺν ἐγύριζα, πὺ λές, πέρσασ ἀπὸ τὴν ἀπο-

θήκη καὶ μπῆκα κέγῳ νὰ χορέψω. Ἡ δεσποινί-
 νίδα χόρευε τοῦ καλοῦ καιροῦ μὲ τὸ δασονόμο
 καὶ μόλις μὲ εἶδε, ἔτρεξε ἴσα ἀπάνου μου καὶ
 σώνει καὶ καλὰ νὰ μὲ μπάσει μέσα στὸ χορὸ
 τοῦ γυναικῶνε. Καὶ χόρευε ἐκείνη ἔτσι πὺ πο-
 τές μου δὲν τὴν εἶδα. Καλέ, εἶναι τρελή!

Ἡ Χριστίνα. Νάσκε, ἔτσι τὸ κάνει πάντα,
 μὰ τόσο ποτές, ὅσο τίς δύο τοῦτες βδομάδες
 πὺ χώρισε μὲ τὸν ἀρεθωνιαστικὸ τῆς.

Ὁ Ζάν. Τόντις, τί ἔτρεξε σ' αὐτὴ τὴν ἱστο-
 ρία. Ὁ ἀρεθωνιαστικὸς τῆς ἂν καὶ δὲν εἶταν
 πλούσιος εἶταν ἕνας πολὺ καθὼς πρέπει νέος.
 Μάλιστα! Καὶ κάτι τέτιοι εἶνε πὺ ἔχουν πολ-
 λές ἰδιοτροπίες! (κάθεται δεξιὰ στὸ τραπέζι). Καὶ
 δὲ σοῦ φαίνεται παράξενο κάθε φορὰ πὺ ἡ δε-
 σποινίδα τῆς ἀρέσει νὰ κάθεται σπῆτι μὲ τὰ κο-
 πέλια παρὰ νὰ συνοδεύει τὸν πατέρα τῆς στοὺς
 συγγενεῖς τῆς; Πῶς;

Ἡ Χριστίνα. Ὡς φαίνεται θὰ ἐνοχλήστηκε
 λίγο μὲ τὴν ἱστορία τὰρεθωνιαστικῆς τῆς.

Ὁ Ζάν. Μπορεῖ! Μὰ νὰ σοῦ πῶ; πάντα
 αὐτὸς εἶταν ἕνας ἀξίος ἄνθρωπος. Ξέρεις, Χρι-
 στίνα, τί ἔτρεξε; Τὰ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου,
 ἂν καὶ δὲν τόκαμα ἐπίτηδες, σοῦ ὀρκίζομαι.

Ἡ Χριστίνα. Τί εἶδες μὲ τὰ μάτια σου;

Ὁ Ζάν. Μάλιστα! Μάλιστα! Μιά βραδεῖα
 εἶταν οἱ δύο τοὺς κάτου στὴν αὐλὴ τοῦ σταύλου
 κ' ἡ δεσποινίδα τὸν ἔσερνε, τὸν ἀντρενέριζε»
 πὺ λένε, καὶ ξέρεις πῶς; Τὸν διάταζε νὰ πη-
 δάει πάνου ἀπὸ τὴ βίτσα, σὺν ἕνα σκυλί, πὺ
 τὸ μαθαίνουν νὰ σαλτάρει. Δυὸ φορὲς πήδησε
 καὶ κάθε φορὰ ντὰπ καὶ μιὰ βιτσιὰ μὰ τὴν
 τρίτη φορὰ τῆς ἀρπάξει καὶ κείνος τὴ βίτσα
 ἀπὸ τὸ χέρι, τὴν κάνει χίλια κομάτια καὶ δῶ
 πᾶνε οἱ ἄλλοι...

Ἡ Χριστίνα. Ἐτσι ἔτρεξε; ψέματα λές.

Ὁ Ζάν. Μάλιστα, ἔτσι! Μὰ τώρα, Χρι-
 στίνα, δὲ θὰ μοῦ δώσεις κανὰ καλοῦδι νὰ φάω;

Ἡ Χριστίνα (πέρνει κάτι ἀπὸ τὸ τηγάνι καὶ
 τὸ βάνει μπροστὰ στὸ Ζάν). Ἐνα νεφροῦλι μονάχα.
 Τόκοψα ἀπὸ τὸ ψητὸ μοσκαράκι.

Ὁ Ζάν (μυρίζοντας τὸ φαί). Ἄ! θαυμάσια!
 εἶναι ἡ μεγαλύτερή μου ἀπόλαψη! (πιάνοντας τὸ
 πιάτο). Μὰ πῶς μπόρεσες νὰ κάψεις ἔτσι τὸ
 πιάτο!

Ἡ Χριστίνα. Μιὰ καὶ ἀρχίσεις, ἐσὺ μάτια
 μου, τὰ ψηλαφᾷς τὰ πράγματα περσότερο καὶ ἀπὸ
 τὸν κόμητα (τοῦ τραβάει χαηδευτικὰ τὰ μαλλιά).

Ὁ Ζάν (θυμωμένα). Ἄου! Μὴ μὲ τραβᾷς
 ἔτσι, ξέρεις πόσο ἐρεθίζομαι.

Ἡ Χριστίνα. Εἶναι τῆς ἀγάπης, μάτια μου.

Ὁ Ζάν (τρώγει).

Ἡ Χριστίνα (ἀνοίγει μιὰ μποτίλια μπέρα).

Ὁ Ζάν. Μπέρα τέτια βραδεῖα; Εὐχαριστῶ!
 Ἐχω ἐγὼ κάτι καλῆτερο. (Ἀνοίγει τὸ συρτᾶρι
 τοῦ τραπέζιου καὶ πέρνει μιὰ μποτίλια κόκκινο κρασί,
 τυλιμένη μὲ κίτρινο βερνικωμένο χαρτί). Βλέπεις;
 Κίτρινη χρυσόκολα! Δός μου τώρα ἕνα ποτῆρι.
 Ποτῆρι μὲ πόδι, καταλαβαίνεις, ἐδῶ πρόκειται
 γιὰ τὸ γνησιότερο κρασί.

Ἡ Χριστίνα (πάει πάλι στὴ γωνία καὶ σηκώνει
 μιὰ μικρὴ κασαρόλα). Ὁ Θεὸς νὰ φυλάει τὴν κα-
 κομοῖρα πὺ θὰ ντέσει στὰ χέρια σου ἔτσι πα-
 ράξενος!

Ὁ Ζάν. Δὲ λέω ὄχι! Ἄντε ὅμως, μὲ ποιά
 χαρὰ ἐσὺ θᾶθελες νᾶχες ἕνα λεπτοκαμωμένον ἄν-
 τρα σὺν καὶ μένα! Καὶ δὲν πιστεύω νὰ σοῦ κα-
 κοφαινονταν, ἂν σᾶλεγε ὁ κόσμος «ἡ ἀγαπητι-
 κιά τοῦ Ζάν»! (γεύεται τὸ κρασί). Ἄ! Ἐξοχο!
 μαγεία! Μόνο πῶς εἶναι λίγο κρύο! (Θερμαίνει
 τὸ ποτῆρι μὲ τὸ χέρι του). Τ' ἀγοράσαμε στὸ Ντί-
 γιον καὶ κουστίζεις τέσσερα φραγκάκια ἡ λίτρα
 χωρὶς τὸ μπουκάλι; καὶ ὄξω καὶ ὁ φόρος! Τί ψέ-
 νεις λοιπὸν τώρα; βρωμάει διαβολικὰ.

Ἡ Χριστίνα. Ἄχ! Ἀλήθεια μιὰ βρώμα.
 Τὴ χρειάζεται ἡ δεσποινίδα γιὰ τὴ Διὰνα τῆς.

Ὁ Ζάν. Ἐπρεπε νὰ μιλάς λίγο βγενικώτερα,
 Χριστίνα! Μὰ γιατί ἀποσπεροῦ ψένεις τέτια,
 γιὰ ἕνα ζουδι; Ἐχει τίποτις ἡ σκυλίτσα τῆς;

Ἡ Χριστίνα. Ἐχει μαθές! Ξετρουπώθηκε
 μὲ τὸ σκυλί τῆς αὐλῆς καὶ βγάλανε τὰ μάτια
 τοὺς καὶ βλέπεις ἡ δεσποινίδα δὲ θέλει τέτια
 σπορεῖα.

Ὁ Ζάν. Μάλιστα! κάποτες ἡ δεσποινίδα
 εἶναι πολὺ περήφανη!... καὶ ἄλλοτες; ἴδια ἡ
 κόμησα ὅταν ζοῦσε. Γιὰ θυμήσου... ἡ ψυχὴ τῆς
 κ' ἡ ζωὴ τῆς στὴν κουζίνα καὶ στὸ σταῦλο, καὶ
 νὰ βγεῖ μ' ἕνα ἄλογο ττάμαζι; ὁ θεὸς φυλά-
 ξει! Ἐβγαίνε μὲ λερωμένες μανικέτες μὰ ἡ κο-
 ρώνα πὺ νὰ λείψει ἀπὸ τὸ κεφάλι. Ἡ δεσποινί-
 νίδα, γιὰ νὰ μιλήσουμε γι' αὐτὴν, δὲν ἐπροσέ-
 χτηκε ἀρκετά. Ἐ, πάου νὰν τῆς πῶ, δὲν εἶσατε
 ὅπως πρέπει! Νά, τώρα προλίγου στάχοῦρι ἄρ-
 παξε τὸ δασονόμο ἀπὸ τὸ πλευρὸ τῆς Ἄνας
 καὶ σώνει καὶ καλὰ νὰ χορέψει αὐτὴ. Ἐμεῖς οἱ
 ἴδιοι δὲ θὰ φερνομάστε ἔτσι. Μὰ ἔτσι εἶναι: κί-
 λας, ἄμα τᾶφεντικὰ φέρνουνται πρόστυχα—σὺν
 κέμας γένουνται! Μὰ τί τὰ θέλεις ὅμως ἡ δε-
 σποινίδα εἶναι ἄλλο πρᾶμα! Θεός! ὦ! ἐκείνοι οἱ
 νῶμοι! ὦ! ἐκείνα τὰ στήθια! ὦ! καὶ τὰ
 λοιπά...

Ἡ Χριστίνα. Πὺ νᾶξερεις πόσο δουλεύει ἡ
 τέχνη; Ρῶτα τὴν Κλάρα νὰ σοῦ πεί πὺ τὴ
 βοηθάει στὸ ντύσιμο.

Ὁ Ζάν. Οὔφ, τὴν Κλάρα! Σεῖς οἱ γυναῖκες
 πάντα ἡ μιὰ νὰ φρονάει τὴν ἄλληνη! Ἐγὼ εἶ-
 μουν τόσες βολές μαζί τῆς στὴν καθάλα καὶ τὴν
 εἶδα ἀπάνου στάλογο—κ' ἔπειτα πῶς χορεύει!
 ὦ, πῶς χορεύει!

Ἡ Χριστίνα. Ἄκου δῶ Ζάν. Δὲ θὰ χορέ-
 ψεις καὶ μὲ μένα, ἄμα συγυριστῶ;

Ὁ Ζάν. Ἄκου λέει. Μετὰ χαρᾶς σου!

Ἡ Χριστίνα. Μοῦ τὸ ὑπόσκεισαι;

Ὁ Ζάν. Ὑπόσκεισες καὶ κουραφέξαλα. Ὁ, τι
 λέου ἐγὼ νὰ κάμω, τὸ κάνω, καταλαβαίνεις;
 Καὶ τώρα σεὺχαριστῶ, κυρὰ Χριστίνα, γιὰ τὸ
 φαί. Εἶταν ἀριστούργημα (στουπώνει τὸ μπουκάλι).

Ἡ Τζούλια (στὴν αὐλόθυρα, μιλεῖ πρὸς τὰ ὄξω).
 Σὲ λίγο πάλι θᾶρθω! Ἐσεῖς ξακολουθεῖστε, ξα-
 κολουθεῖστε!

Ὁ Ζάν (κρῦβει στὸ συρτᾶρι τὴ μποτίλια μὲ τὸ
 κρασί καὶ σηκόνεται μὲ σεβασμὸ).

Ἡ Τζούλια (μπαίνει καὶ προχωρεῖ στὴ Χρι-
 στίνα, στὴν ἐστία). Ἐ; τὸ ἐτοίμασες;

Ἡ Χριστίνα (τῆς κάνει νόημα νὰ καταλάβει,
 πῶς εἶταν ἐκεῖ καὶ ὁ Ζάν).

Ὁ Ζάν (μ' εὐγένεια). Ἐχουν μυστικά οἱ κυ-
 ρίες;

Ἡ Τζούλια (τὸν χτυπᾷ μὲ τὸ μαντύλι τῆς
 στὸ πρόσωπο). Εἶναι περιέργος ὁ κύριος;

Ὁ Ζάν. Ἄχ! αὐτὴ ἡ μυρουδιά τῆς βιο-
 λέτας!

Ἡ Τζούλια (κοκετίστικα). Ἀναιδῆ! Κατα-
 λαβαίνει ὁ κύριος καὶ ἀπὸ μυρουδιές; νὰ χο-
 ρεύει; καλὰ!... Μὴν κοιτάζετε ἔτσι! Πηγαί-
 νετε ἔξω! (μπαίνει πίσω στὸ τραπέζι).

Ὁ Ζάν (ἀδιάκριτα ἀλλὰ εὐγενικὰ). Εἶναι μα-
 γιοβότανο, πὺ ἐτοιμάζουν οἱ κυρίες; Κάτι βέ-
 θαια γιὰ νὰ διαβάσουν στᾶστέρια τῆς εὐτυ-
 χίας καὶ νὰ ἴδουν, ἂν θᾶρθεῖ στὴ ζωὴ τους!

Ἡ Τζούλια (ἀπότομα). Ναι, ἂν βλέπει στᾶ-
 στέρια ὁ κύριος, θὰ πεί πῶς ἔχει πολὺ καλὰ μά-
 τια! (στὴ Χριστίνα). Χύστο σᾶνα μισὸ μπουκάλι
 καὶ βούλωστο καλὰ. Ἐρχεται τώρα ὁ κ. Ζάν νὰ
 χορέψει μαζί μου ἕνα σοτῆς; (ἀφίνει νὰ πέσει τὸ
 μαντύλι τῆς ἀπάνου στὸ τραπέζι).

Ὁ Ζάν (δισταζοντας). Δὲ θέλω νὰ φανῶ σὲ
 κανέναν ἀγενής, ἀλλ' αὐτὸ τὸ χορὸ τὸν ὑποσκέ-
 θηκα τῆς Χριστίνας.

Ἡ Τζούλια. Ἄ, αὐτὴ μπορεῖ νὰ χορέψει
 ἕναν ἄλλο. (Προχωρεῖ στὴ Χριστίνα) Ἐ, Χρι-
 στίνα; Δὲ θέλεις νὰ μοῦ δανείσεις τὸ Ζάν;

Ἡ Χριστίνα. Δὲν τὸν ὀρίζω. Ἄν ἡ δεσποινί-
 νίδα τὸ καταδέχεται, δὲ μπορῶ ἐγὼ νᾶντιτεῖνω.
 Πήγαίνε λοιπὸν καὶ χαρὰ σου ἡ τιμῆ.

Ὁ Ζάν. Νὰ πῶ τὸ δίκιο, δεσποινίς Τζού-
 λια!

λια, χωρίς να θέλω να σας πειράξω, δεν πάει να χορέψετε δυο φορές στη σειρά με τον ίδιο κύριο. Έδώ οι άνθρωποι τα σχολιάζουν όπως θέλουν.

Η Τζούλια (αφαρπάζεται). Τι θα πουν αυτά; τί σκόλια και ξεσκόλια; Τι σκέφτεται ο κύριος μ' αυτό;

Ο Ζάν (ξεφεύγοντας). Η δεσποινίδα δε θέλει να με νιώσει, πρέπει να ντύνω καθαρότερα; Δεν έρχεται καλά, να προτιμάτε έναν από τους ύποταχτικούς σας, ενώ κ' οι άλλοι περιμένουν αυτή την ασυνήθιστη τιμή...

Η Τζούλια. Προτιμάτε! Τι φαντάζεται ο κύριος; Πολύ άπορώ! Εγώ ή οικοδέσποινα τιμώ το χορό τους με την παρουσία μου, κι αν θέλω και να χορέψω θα χορέψω με κείνον που ξέρει και χορέβει. Το καταλαβαίνει ο κύριος;

Ο Ζάν. Όπως διατάζει η δεσποινίδα! Είμαι στις διαταγές της!

Η Τζούλια (ήσυχα). Μην μιλείτε τώρα για διαταγές. Απόψε χαίρομαστε τη γιορτή κι αφήνουμε κατά μέρος τους βαθμούς! Δώστε μου λοιπόν το μπράτσο σας! Ήσυχα, Χριστίνα! Δε θα στον άρπάξω τον αγαπημένο σου!

Ο Ζάν (της δίνει το μπράτσο του και την οδηγεί έξω, από την αulόθυρα).

Η Χριστίνα μονάχη*

Ακούγεται αδύνατη μουσική βιολιών κάπου κάπου σε χρόνο στίς.

Η Χριστίνα (ψιθυρίζει με τη μουσική, ξεστρώνει το τραπέζι που έφαγε ο Ζάν, πλένει το πιάτο στο νεροχύτη, το σκουπίζει και το φυλάει σένα ντουλάπι. Έπειτα βγάνει την ποδιά της κουζίνας, πέρνει ένα καθρεφτάκι από το συρτάρι, τον βάνει μπρος στο δοχείο με τις πασκαλιές άπάνου στο τραπέζι, ανάβει ένα αλειματοκέρι και πυρνάει μια βελόνα των μαλλιών για να καταρρώσει τα μαλλιά του μετώπου της. Έπειτα πάει στη γυαλόπορτα κι αφρογκάζεται, ξανάρχεται στο τραπέζι, βρίσκει το μαντύλι της δεσποινίδας, που το είχε ξεχάσει, το πέρνει και το μυρίζει. Έπειτα συλογιέται, το άπλώνει, το χαηδεύει απαλά και το διπλώνει σε τέσσερα).

Ο Ζάν (ξανάρχεται μονάχος από την αulόθυρα). Μάλιστα! Είναι τρελλή! Είναι τρελλή! Έτσι να χορεύει! Κ' οι άνθρωποι στέκονταν στις πόρτες και τα σχολιάζαν. Τι λές λοιπόν γι' αυτό, Χριστίνα;

* Αυτή η παντομιμική σκηνή πρέπει να παίζεται, όταν να είναι τόντις κατάμονη ή θεατρίνα. Λοιπόν πρέπει, όταν το φέρνει ή ανάγκη, να στρέφει τα νώτα στο κοινό και να μην κοιτάζει στο ακροατήριο και να μη βιάζεται σαν να φοβόταν την ανυπομονησία του κοινού.—Ο Συγγραφέας.

Η Χριστίνα. Αχ! Τώρα είναι στον καιρό της και γι' αυτό κάνει τις παραξενιές της. Και τώρα δε θέλεις να πάμε να χορέψουμε μαζί;

Ο Ζάν. Δεν είσαι λοιπόν πολύ θυμωμένη που σάφισα;

Η Χριστίνα. Όχι! Καθόλου, το ξέρεις και γώ ξέρω τη θέση μου...

Ο Ζάν (βάνει το χέρι του στη μέση της). Είσαι πολύ έξυπνο κορίτσι και θα έγινόσουν μια λαμπρή νοικοκυρά...

Η Τζούλια (μπάνει από τη γυαλόθυρα. Τους τσακώνει έτσι και δυσχεραίνεται με αναγκαστή φαιδρότητα). Είσατε ένας θελχτικότατος καθαλιέρος, που αφήνει μονάχη τη ντάμα του.

Ο Ζάν. Απ' εναντίας, δεσποινίς Τζούλια, καθώς βλέπετε, έτρεξα βιαστικά να ζητήσω την άφιμένη ντάμα μου.

Η Τζούλια (αλλάζοντας τόνο). Ξέρετε πως χορεύετε, όπως κανείς άλλος; Αλλά γιατί τέττα βραδιά μ' αυτά τα ρούχα; Βγάλετέ τα άμέσως.

Ο Ζάν. Τότες πρέπει να παρακαλέσω τη δεσποινίδα να τραβηχτεί μια στιγμή, γιατί η μαύρη μου ρετιγκότα κρέμεται εδώ... (τραβιάει δεξιά, κόνοντας μορφασμούς).

Η Τζούλια. Ντρέπεται ο κύριος ναλλάξει μπροστά μου μια ρετιγκότα; Άς πάει λοιπόν στην κάμερά του κι άς ξανάρθει πάλε! Άς είναι, μπορεί να μείνει κεδώ γυρίζω εγώ!

Ο Ζάν. Με την άδειά σας, κυρία μου. (Πάει άριστερά. Φαίνεται το μπράτσο του, όταν αλλάζει τη ρετιγκότα).

Η Τζούλια (στη Χριστίνα). Άκου δώ, Χριστίνα. Άλήθεια είναι αγαπητικός σου ο Ζάν, που είναι τόσο ξεθραυμένος μαζί σου;

Η Χριστίνα (τραβιώντας στην έστια). Αγαπητικός μου; αν το θέλει έτσι ο κόσμος, ναί! Έτσι το λέμε κέμεις.

Η Τζούλια. Ποιό λέτε έτσι;

Η Χριστίνα. Κ' η δεσποινίδα είχε έναν αγαπητικό, και...

Η Τζούλια. Ναί, μα μείς είμαστε άληθινά άρεθωνιασμένοι...

Η Χριστίνα. Δεν είδα τί το κέρδος. (Κάθεται κι άποκοιμιέται σιγά σιγά).

Ο Ζάν (με μαύρη ρετιγκότα και μαύρο καπέλο).

Η Τζούλια. Très gentil, monsieur Jean! Très gentil!...

* Γαλλικά, όπως και άλλα παρακίτου, είναι και στο πρωτότυπο.—Σ. Μ.

Ο Ζάν. Vous voulez plaisanter, madame!

Η Τζούλια. Et vous voulez parler français! Που τα μάχαιτε;

Ο Ζάν. Στην Έλβετία, όταν είμουν κέλνερης σένα από τα πρώτα ξενοδοχεία της Λουτσερνής.

Η Τζούλια. Και φαινόσαστε με τη ρετιγκότα σαν ένας γκέντλεμαν, άληθινά. Charmant! (κάθεται δεξιά στο τραπέζι).

Ο Ζάν. Α! με κολακεύετε!

Η Τζούλια (πειραγμένη). Εγώ να κολακέψω; Τον κύριο; !...

Ο Ζάν. Η μετριόφροσύνη μου που έχω από γεννητού μου μου επιτρέπει να μην πιστεύω, πως σεις λέτε άληθινά κοπλιμέντα σέναν άνθρωπο σαν και μένα και γι' αυτό επέτρεψα στον έαυτό μου να παραδεχτεί πως έλεγате περισσότερο άπ' ό,τι φρονείτε, ή, όπως το λένε, πως με κολακεύατε.

Η Τζούλια. Που έμάθατε να τονεύετε έτσι τα λόγια σας; Θα πηγαινέτε πολύ συχνά στο θέατρο.

Ο Ζάν. Μάλιστα! Έχω ταξιδέψει σε πολλούς τόπους!

Η Τζούλια. Μα δεν έγεννηθήκατε εδώ;

Ο Ζάν. Ο πατέρας μου ήταν μιστωτός στο νομάρχη αυτηνής της περιφέρειας κεδώ είδα τη δεσποινίδα μικρούλα, αν κ' η δεσποινίδα δε με παρατήρησε έμένα ποτές.

Η Τζούλια. Άλήθεια;

Ο Ζάν. Μάλιστα, και θυμούμα: μια φορά που έμένα με τόνομά μου—μάλισια, αλλά δε μπορώ να μιλήσω γι' αυτό.

Η Τζούλια. Ω ναί... πείτε λοιπόν! Θα με εύχαριστείστε, πως...

Ο Ζάν. Όχι! Άλήθεια τώρα δε μπορώ! Ίσως μιάν άλλη φορά.

Η Τζούλια. Το άλλη φορά είναι καμιά φορά. Είναι λοιπόν τώρα τόσο επικίνδυνο;

Ο Ζάν. Δεν είναι επικίνδυνο, αλλά είναι πολύ καλήτερο να ντφίσομε! Δέστε μονάχα εκεί! (δείχνει τη Χριστίνα, που είναι άποκοιμισμένη άπάνου σένα κάθισμα κοντά στην έστια).

Η Τζούλια. Είναι εύχάριστη γυναίκα. Ίσως και ροχαλίζει, ε;

Ο Ζάν. Δε ροχαλίζει, αλλά παραμιλάει στον ύπνο.

Η Τζούλια. Πως το ξέρετε εσεις, πως παραμιλάει στον ύπνο;

Ο Ζάν. Το άκουσα!

(Διακοπή, που κοιτάζει ο ένας τον άλλο).

Η Τζούλια. Γιατί δεν καθόσαστε;

Ο Ζάν. Δε μου επιτρέπεται να κάθουμαι μπροστά σας.

Η Τζούλια. Κι αν εγώ το διάταζα;

Ο Ζάν. Τότες θα υπάκουα.

Η Τζούλια. Καθείστε!... Αλλά καρτεράτε! Μπορείτε να μου δώστε να πιώ κάτι;

Ο Ζάν. Δεν ξέρω τί είναι εδώ στο μπουφέ. Πιστεύω πως μόνο μπίρα...

Η Τζούλια. Δεν την περιφρονώ! Τα γούστα μου είναι τόσο άπλά, που την προτιμώ από το κρασί.

Ο Ζάν (πέρνει μια μπουτίλια από το μπουφέ και την άνοίγει: ζητάει στο ντουλάπι για ποτήρι και πιάτο για να ντ σερβίρει). Μπορώ να σας προσφέρω;

Η Τζούλια. Ευχαριστώ! Θέλετε κέσεις να πιείτε;

Ο Ζάν. Δεν είμαι καθόλου φίλος της μπίρας, αλλά αν διάταζε η δεσποινίδα.

Η Τζούλια. Πάλε η διαταγή. Μου φαίνεται, πως αν είσατε γκαλάν-καθαλιέρος θα μπορούσατε να κρατήσετε καλή συντροφία της ντάμας σας.

Ο Ζάν. Είναι πολύ όρθη παρατήρηση! (Κατεβάζει και δεύτερη μπουτίλια και πέρνει ένα ποτήρι).

Η Τζούλια. Πιείτε τώρα στην ύγειά μου!

Ο Ζάν (διστάζει).

Η Τζούλια. Μου φαίνεται πως ο παλιός άνθρωπος έδειλιασε!

Ο Ζάν (στα γόνατα, σαν να παρωδούσε, σηκόνοντας το ποτήρι του). Προπίνω στην ύγεια της κυρίας μου!

Η Τζούλια. Μπράβο! Τώρα για να συμπληρωθουν όλα πρέπει να μου φιλήσετε και το παπούτσι.

Ο Ζάν (διστάζει: άλλ' έπειτα αδράχνει με θάρρος το πόδι της και το φιλεί γλήγορα γλήγορα).

Η Τζούλια. Θυμάσια! Θυμάσια! Έπρεπε να γίνετε ήθοποιός.

Ο Ζάν (σηκόνεται). Μην το παρακάνουμε, δεσποινίς. Μπορούσε νάρθει κανείς και να μάς δει.

Η Τζούλια. Και τί μ' αυτό;

Ο Ζάν. Οι άνθρωποι θα μιλούσαν με πολλήν άπλοικότητα γι' αυτά. Κι αν είξερε η δεσποινίδα πως πήγαιναν προλίγου τα στόματα...

Η Τζούλια. Τι έλεγαν λοιπόν; πείτε μου! Άλλά καθείστε!

Ο Ζάν (κάθεται). Θα πιθυμούσα να μη σας λυπήσω, αλλά μεταχειρίστηκαν λόγια... να έξηγήσουν το χαρακτήρα. πού... μάλιστα, θάν

τὸ νιώθετε μονάχη σας ! Δὲν εἶσατε πιά παιδί, κι ὅταν δούν μιὰ κυρία μονάχη νὰ πίνει μαζὶ μὲναν κύριο... ἄς εἶναι καὶ δούλος... καὶ μάλιστα νύχτα... καί...

Ἡ Τζούλια. Κ' ἔπειτα ; Καὶ τὸ κάτου κάτου δὲν εἶμαστε μόνοι. Ἐδῶ εἶναι κ' ἡ Χριστίνα.

Ὁ Ζάν. Μάλιστα, κοιμάται.

Ἡ Τζούλια. Τότες θὰ τὴν ξυπνήσω (σηκόνεται). Χριστίνα ! Κοιμάσαι ;

Ἡ Χριστίνα (στὸν ὕπνο). Μπλά... μπλά... μπλά...

Ἡ Τζούλια. Χριστίνα ! Πῶς κοιμάται !

Ἡ Χριστίνα (στὸν ὕπνο). Τὰ παπούτσια τ' Ἀφέντη τὰ γυάλισα... νὰ φωνάξω καφέ;... ἀμέσως, ἀμέσως, ἀμέσως... ὦ!.. ὦ!.. πούχ!..

Ἡ Τζούλια (τὴν πιάνει ἀπὸ τὴ μύτη). Θέλεις νὰ σηκωθείς !

Ὁ Ζάν (αὐτηρά). Μὴν πειράζετε ἕναν κοιμισμένο !

Ἡ Τζούλια (αὐτηρότερα). Τ' εἶπατε ;

Ὁ Ζάν. Ὅποιος ἐστέκονταν μιὰ μέρα ἀλάκερη στὴν φωτιά κοντά, μπορεῖ νὰ εἶναι κατακουρασμένος τὴ νύχτα. Καὶ πρέπει κανεὶς νὰ τοῦ σέβεται τὸν ὕπνο.

Ἡ Τζούλια (ἀλλάζοντας τόνο). Ἐσκεφτήκατε πολὺ σωστά καὶ σὰς τιμᾶ ἡ σκέψη σας... Εὐχαριστῶ ! (δίνει τὸ χέρι τοῦ Ζάν). Ἐλᾶτε τώρα ὄξω καὶ μαζεῦτε μου μερικὲς πασκαλιές !

Ἡ Χριστίνα (σηκόνεται ὅσο βασταίει ἡ ἀκόλουθη σκηνὴ καὶ βγαίνει ἀριστερὰ τρεκλίζοντας, γιὰ νὰ πῆσῃ στὸ κρεβάτι τῆς).

Ὁ Ζάν. Μαζὶ μὲ τὴ δεσποινίδα ;

Ἡ Τζούλια. Μαζὶ μου !

Ὁ Ζάν. Δὲν εἶναι σωστό ! Δὲν εἶναι καθόλου σωστό !

Ἡ Τζούλια. Δὲν καταλαβαίνω, τί βάνετε στὸ νοῦ σας. Εἶναι ποτές δυνατὸ νὰ στοχαζόσαστε τίποτες ;

Ὁ Ζάν. Ἐγὼ ὄχι, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι !

Ἡ Τζούλια. Τί ; Πῶς ἐγὼ θὰ εἶμουν ἐρωτευμένη μὲναν ὑπερέτη ;

Ὁ Ζάν. Δὲ φαντάζομαι ὅ,τι θέλω, δεσποινίς, ἀλλὰ εἶναι πολλὰ παραδείγματα... κ' οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν ἱερό.

Ἡ Τζούλια. Ὁ κύριος εἶναι πιστεύω Ἀριστοκράτης !

Ὁ Ζάν. Μάλιστα, εἶμαι Ἀριστοκράτης !

Ἡ Τζούλια. Ταπεινόνουμαι. .

Ὁ Ζάν. Δὲν ταπεινόνόσαστε, δεσποινίς, ἀκούστε τὴ συμβουλή μου ! Κανεὶς δὲν πιστεύει πῶς μὲ τὴ θλιψή σας ταπεινόνόσαστε· οἱ ἄνθρωποι

θὰ λένε πάντα : ἡ δεσποινίδα ἔπεσε !

Ἡ Τζούλια. Ἐγὼ ἔχω μιὰ καλῆτερη ἰδέα γιὰ τοὺς ἄνθρώπους ἀπὸ σὰς ! Ἐλᾶτε καὶ δοκιμάστε !... Ἐλᾶτε ! (τὸν προσκαλεῖ μὲ τὰ μάτι).

Ὁ Ζάν. Ξέρετε, πῶς εἶσατε ἀλλόκοτη ;

Ἡ Τζούλια. Ἴσως ! Μὰ καὶ σεῖς εἶσατε ἀλλόκοτος ! Καὶ τὸ κάτου κάτου ὄλα εἶνε ἀλλόκοτα ! Ἡ ζωὴ, οἱ ἄνθρωποι, ὄλα εἶνε ἕνα κομμάτι πάγος πὸν πλέχει ἀπάνου στὸ νερὸ, ὡς πὸν βυθίζεται ! Βλέπω κάθε τόσο ἕνα ὄνειρο πὸν πρέπει νὰ τὸ συλοησθῶ τώρα. Κάθουμαι τάχα ἀπάνου σὲ μιὰ ψηλὴ κολώνα καὶ βλέπω τὴν ἀδυναμία μου νὰ κατέβω. Μὲ πιάνει ζαλάδα ἄμα κοιτάξω κάτου κι ὁμως πρέπει νὰ κατέβω καὶ δὲν ἔχω τὸ θάρρος νὰ γκρεμισθῶ. Δὲ μπορῶ νὰ συγκρατηθῶ καὶ λαχταρῶ νὰ πέσω· κι ὁμως δὲν πέφτω. Κ' ἔτσι δὲν ἡσυχάζω προτοῦ βρεθῶ κάτου, δὲν κολοπιάνουμαι προτοῦ πατήσω τὸ χῶμα τῆς γῆς. Καὶ κατεβαίνω στὴ γῆς ; Ἐ, τότες θέλω νὰ χωθῶ κάτου ἀπὸ τὴ γῆς. Αἰστανθήκατε ἐσεῖς ποτὲ κάτι παρόμοιο ;

Ὁ Ζάν. Ὁχι ! Ἐμένα τῶνερό μου εἶναι, πῶς τάχα εἶμαι ξαπλωμένος κάτου ἀπὸ ἕνα ψηλὸ δέντρο σὲνα πυκνότατο δάσος. Θέλω νὰ νέβω, νὰ νέβω ἀπάνου στὴν τσίμα καὶ νὰ φανῶ στὸ φωτεινὸν ὄριζοντα, ὅπως ὁ Ἥλιος φαίνεται καὶ νὰ λεηλατήσω ἐκεῖ πάνου τὴ φωλιά τοῦ πουλιοῦ πὸν ἔχει τὰ χρυσὰ αὐγά. Καὶ σκαλόνω καὶ σκαλόνω, κι ὁ κορμὸς τοῦ δέντρου εἶναι τόσο χοντρός καὶ τόσο γλυστερός κ' εἶναι τόσο ψηλὰ καὶ τὸ πρῶτο κλαδί. Καὶ ξέρω πῶς ἂν ἀδράξω μονάχα τὸ πρῶτο κλωνάρι, θὰ μπορέσω νὰ σκαρφαλώσω στὴν κορφή, σὰν νὰν τὴν ἀνέβαινα μὲ σκάλα. Ἄχ ! ἀκόμα δὲν τὸ ἀδράξα καὶ πρέπει νὰν τὸ ἀδράξω κι ἄς εἶταν ἀκόμα καὶ στῶνερο !...

Ἡ Τζούλια. Κάθουμαι τώρα καὶ φλυαρῶ μαζὶ σας ! Ἐλᾶτε τώρα ! Μονάχα στὸ πάρκο ὄξω. (Τοῦ προσφέρει τὸ μπράτσο τῆς καὶ τραβᾶνε).

Ὁ Ζάν. Ἀπόψε, δεσποινίς, ἔπρεπε νὰ κοιμηθῶμε ἀπάνου στὰ ἐννιά χορτάρια τ' Ἀγιαντιοῦ· θὰ βλέπαμε τὰ ὄνειρά μας νὰ ἐκπληρωθοῦνε !

Οἱ δύο τους (στρέφουν στὴν πόρτα).

Ὁ Ζάν (φέρει τὸ χέρι μπρὸς ἀπὸ τὸ μάτι του).

Ἡ Τζούλια. Ἀφείστε νὰ ἰδῶ τί ἐμπῆκε στὸ μάτι σας.

Ὁ Ζάν. ὦ, τίποτες ! Μονάχα μιὰ σκόνη. πάει, ἐπέρασε πιά !

Ἡ Τζούλια. Εἶταν τὸ μανίκι μου πὸν σὰς γρατζούνησε. Καθεῖστε τώρα, θὰ σὰς βοηθήσω (τὸν πιάνει ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὸν καθίζει στὸ τραπέζι· τοῦ πέρνει ἔπειτα τὸ κεφάλι καὶ τὸ γυρίζει πίσω)

μὲ τὴ μιὰν ἄκρη τοῦ μαντυλιοῦ ζητάει νὰ βγάλει τὴ σκόνη). Καθεῖστε τώρα ἡσυχά, ἀκίνητος (τὸν χτυπάει στὸ χέρι). Ἐτσι ! θέλει ὁ κύριος νὰ ὑπακούσει ; Πιστεύω, πῶς ὁ μεγάλος, ὁ δυνατὸς ἄντρας τρέμει ! (τοῦ ἀγκίζει τὸ μπράτσο). Μὲ τέτια μπράτσα !

Ὁ Ζάν (νοθετώντας τάχα). Δεσποινίς Τζούλια !

Ἡ Τζούλια. Ναί, monsieur Jean.

Ὁ Ζάν. Attention ! Je ne suis qu'un homme !

Ἡ Τζούλια. Θέλει ὁ κύριος νὰ ἡσυχάσει ; Νά, ἐβγήκε πιά ! Ἄς φιλήσει τώρα ὁ κύριος τὸ χέρι μου κι ἄς μ' εὐχαριστήσῃ.

Ὁ Ζάν (σηκόνεται). Ἀκούσετέ με, δεσποινίς Τζούλια ! Τώρα ἡ Χριστίνα ἔφυγε κῆπεσε στὸ κρεβάτι τῆς. Θέλετε νὰ μ' ἀκούσετε ;

Ἡ Τζούλια. Πρῶτα νὰ φιλεῖστε τὸ χέρι !

Ὁ Ζάν. Ἀκούσετέ με !

Ἡ Τζούλια. Πρῶτα νὰ φιλεῖστε τὸ χέρι !

Ὁ Ζάν. Μάλιστα, ἀλλὰ σεῖς πρέπει νὰ νανάλαβετε τὴν εὐτύχη.

Ἡ Τζούλια. Σὲ τί ;

Ὁ Ζάν. Σὲ τί ; Κ' εἰκοσιπέντε χρονῶ λοιπὸν εἶσατε ἀκόμα παιδί ; Δὲν ξέρετε λοιπὸν πόσο εἶναι ἐπικίνδυνο νὰ παίζει κανεὶς μὲ τὴ φωτιά ;

Ἡ Τζούλια. Ὁχι γιὰ μένα. Ἐγὼ εἶμαι ἀσφαλισμένη !

Ὁ Ζάν (τολμηρὰ). Ὁχι δὲν εἶσατε ἀσφαλισμένη. Κι ἂν εἶσατε σεῖς ἀσφαλισμένη, ἡ γειτονιά σας δὲν εἶναι !

Ἡ Τζούλια. Ἐσεῖς διγλαδῆ ; ἔπρεπε νὰ εἶσατε.

Ὁ Ζάν. Μάλιστα, ὄχι γιὰ ἐγὼ εἶμαι ἐγὼ, ἀλλὰ γιὰ ἐγὼ εἶμαι νέος...

Ἡ Τζούλια... μὲ ὠραία χρακχηριστικά... Τὶ ἀπίστευτη ματαιοδοξία ! Ἐνας δὸν Ζουάν ἴσως ! Ἡ ἕνας Ἰωσήφ ; Μὰ τὴν πίστη μου, μοῦ φαίνεται ὁ κύριος, σὰν ἕνας Ἰωσήφ !

Ὁ Ζάν. Τὸ πιστεύετε ;

Ἡ Τζούλια. Πάνου κάτου.

Ὁ Ζάν (προχωρεῖ ἀπάνου τῆς καὶ θέλει νὰ τὴν ἀγκαλιάσει γιὰ νὰ τὴν φιλήσῃ).

Ἡ Τζούλια (τοῦ δίνει ἕνα χτύπημα σταυτιά). Πηγαίνετε ἔξω !

Ὁ Ζάν. Τὸ λέτε σοβαρὰ ἢ ἀστεῖα ;

Ἡ Τζούλια. Σοβαρὰ !

Ὁ Ζάν. Τότες καὶ τὰ προηγούμενα εἶταν σοβαρὰ ! Παίξετε λοιπὸν πολὺ σοβαρὰ κι αὐτὸ εἶναι τὸ ἐπιφοβώτερο ! Μὰ τώρα ἐγὼ κουράστηκα ἀπὸ τὸ παίξιμο κι παρακαλῶ νὰ μοῦ

ἐπιτρέψετε νὰ ξαναπάω στὴ δουλειά μου· (πάει πίσω πρὸς τὰ παπούτσια). Ὁ κ. κόμητας πρέπει νὰ ἔχει στὴν ὥρα τους τὰ παπούτσια του, καὶ τὰ μεσάνυχτα πέρασαν πιά. (Σηκόνει τὰ παπούτσια).

Ἡ Τζούλια. Ἀφείστε τὰ παπούτσια ἐκεῖ !

Ὁ Ζάν. Ὁχι ! Εἶναι ἡ δουλειά μου κ' εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰν τὴν κάμω. Μὰ δὲν εἶμαι κ' ὑποχρεωμένος νὰ εἶμαι τὸ παιχνίδι σας καὶ δὲ θὰ γένει αὐτὸ ποτές, γιὰ ἐγὼ ξέρω πολὺ καλά τὸν ἑαυτό μου.

Ἡ Τζούλια. Εἶσατε ὑπερήφανος !

Ὁ Ζάν. Σ' ὠρισμένες περιστάσεις ! Σ' ἄλλες δὲν εἶμαι.

Ἡ Τζούλια. Ἀγαπήσατε ποτές ;

Ὁ Ζάν. Μὴ μεταχειρίζομαστε τὴ λέξη. Μάλιστα. Ἀγάπησα πολλὰ κορίτσια καὶ μιὰ φορὰ ἀρώστησα, γιὰ νὰ μὴ μπορῶ νὰ πάρω ἐκείνη πὸν ποθοῦσα νὰ ἔχω. Ἀρώστησα, βλέπετε, σὰν τὰ ῥηγόπουλα τῆς Χαλιμάς πὸν δὲ μποροῦσαν οὔτε νὰ φᾶνε οὔτε νὰ πιοῦνε. (Ξαναβάνει τὰ παπούτσια στὴ θέση τους).

Ἡ Τζούλια. Ποιὰ εἶταν αὐτή ;

Ὁ Ζάν. Δὲ μπορεῖτε νὰ μ' ἀναγκάσετε νὰν τὸ πῶ.

Ἡ Τζούλια. Ἄν σὰς παρακαλοῦσα, σὰν ἕνας ὁμοιος σας ;... σὰν ἕνας φίλος ; Ποιὰ εἶταν ;

Ὁ Ζάν. Ἐσεῖς !

Ἡ Τζούλια (κάθεται). Τὶ κωμικό !

Ὁ Ζάν. Μάλιστα, ἂν θέλετε λοιπὸν νὰν τὸ ἀκούσετε ! Εἶταν γελοῖο ! Βλέπετε, εἶναι ἡ ἱστορία πὸν δὲν ἤθελα νὰ σὰς δηγηθῶ προηγουμένως, μὰ τώρα θὰ σὰς τὴν πῶ ! Ξέρετε πῶς φαίνεται ὁ κόσμος ἀπὸ κάτου ; Ὁχι ! Δὲν τὸ ξέρετε ! Σὰν τὰ πουλιά ἐκεῖνα τὰ γεράκια, πὸν σπάνια κανεὶς μπορεῖ νὰν τοὺς δεῖ τὰ νῶτα,

γιὰτὶ συνήθως πετᾶνε ψηλά. Μεγάλονα ἐγὼ στὸ καλύβι μας μ' ἑπτὰ ἀδερφάδες καὶ... ἕνα γουρουῖνι, μάλιστα... ἔξω στὶς γυμνές, στὶς σταχτερές πεδιάδες πὸν δὲν ἐμόλευε κανένα δέντρο. Ὅμως ἐγὼ μποροῦσα νὰ παρατηρῶ ἀπὸ τὸ παράθυρο τοὺς τοίχους τοῦ πάρκου σας μὲ τίς μηλιές ἀπάνου τους. Εἶταν ὁ κῆπος τῆς παρὰδεισος, κ' ἐκεῖ ἐστέκονταν χίλιοι ἀγγέλοι μὲ τὰναμμένα σπαθιά καὶ τὸνὸ φύλαγαν. Κι ὁμως ἐγὼ κι ἄλλα παιδιά εὐρίσκαμε τὸ δρόμο γιὰ τὸ δέντρο τῆς Ζωῆς... μὲ περιφρονᾶτε τώρα ;

Ἡ Τζούλια. Ἄ ! Κλέψιμο μῆλων. Ὅλα τὰ παιδιὰ τὸ κάνουν !

Ὁ Ζάν. Τώρα τὸ λέτε ἔτσι, ἀλλὰ μὲ περιφρονᾶτε ! Ἐ, ἀδιάφορο ! Μιὰ φορὰ μῆκα μὲ τὴ μάνα μου στὸν κῆπο γιὰ νὰ παστρέψουμε

τις βραγιές των κρομυδιών από τάγριοχόρταρα! Πλάι στον κηπότοιο ε ήταν ένα Τούρκικο κιάσκι σκιασμένο από γιασεμιά και περικυκλωμένο μ' αγιόκλημα. Δεν είξερα, τί χρησιμεύει, μ'α δέν είχα ιδωμένο ακόμα ένα τόσο ωραίο χτίριο. Μπεζόβγαϊναν άνθρωποι εκεί και μιά μέρα βρήκα την πόρτα ανοιχτή. Τρούπωσα μέσα κ' είδα τους τοίχους γιομάτους εικόνες βασιλιάδων κι αυτοκρατόρων και μπρός στα παράθυρα έκρέμονταν κόκκινες κουρτίνες με κρόσα... τότε ξέρετε, τί σκέφτομαι. 'Εγώ... (πέρνει ένα κλωνάρι πασκαλιές και τ'ο φέρνει στη μύτη τ'ης δεσποινίδας) εγώ δέν είμουν ποτέ μ'ασιμένος σε παλάτι, δέν είχα τίποτε άλλο ιδωμένο πάρεξ την εκκλησιά... αλλά αυτό εδω ε ήταν πολύ ωραιότερο' κι ολο τ'ο συλογίζομουν και πάντα τ'ονειρεύομουν. Και σιγά σιγά ανάτειλε μέσα μου ή λαχτάρα να γνωρίσω μιά φορά ολη τ'η λαμπρότητα... Επ'ην, τρούπωσα μέσα, είδα και καταπλάγηκα. Μ'α τότες κάποιος έρχονταν! Για τους αφεντάδες είναι μονάχα μιά έξοδο, μ'α γ'ω βρήκα ακόμα μιά άλλη και δέν άργησα να την προτιμήσω!

'Η Τζούλια (πού είχε παρμένο τ'ο κλωνάρι τάφινει να πέσει άπάνου στο τραπέζι).

'Ο Ζάν. 'Ετσι λοιπόν πήδησα κέπεσα σε μιά φραμπουαζιά, γλύστρησα από μιά βραγιά και βρέθηκα στην ταράτσα των ρόδων. 'Εκει αντίκρυσσα ένα λευκό φόρεμα κ' ένα ζευγάρι άσπρες κάλτσες. . είσαστε σεις. Μούλωξα κάτου από ένα σωρό άγριοχορταριών. . . . άποκάτου, μπορείτε να τ'ο φανταστείτε;... κάτου στάγκάθια, πού μ' άγκέλωναν, και στην ύγρη Γ'ης, πού βρωμούσε. Και σ'ας κοιτάζα, ενω σεις συργιανούσατε ανάμεσα στα ρόδα' και σκέφτομουν: Είναι αλήθεια, πώς ένας φονιάς μπορεί να πάει στη βασιλεία των Ουρανών και να μένει μαζί με τούς 'Αγγέλους; ετσι παράδοξο είναι κ' εδω στη Γ'ης τ'ου Θεού, να μπορεί τ'ο παιδι ενός δούλου, να πηγαίνει στο πάρο τ'ης έπαυλης και να παίζει με την κόρη τ'ου κόμητα.

'Η Τζούλια (έλεγειακά). Νομίζετε πώς ολα τα φτωχόπαιδα σε παρόμοια περίσταση θ'ε σκέφτονταν τ'ο ίδιο;

'Ο Ζάν (στην άρχή διατάζοντας, έπειτα με καταπειστικό τόνο). 'Αν ολα τα φτωχόπαιδα;... Μάλιστα... μάλιστα!

'Η Τζούλια. Θ'α είναι άπίστευτη δυστυχία να είναι κανείς φτωχός.

'Ο Ζάν (με βαθύ πόνο, πού τ'ον φανερόνει δυνατά). 'Αχ! Δεσποινίς Τζούλια! 'Αχ! 'Ενα σκυλι μπορεί να καθίσει στο σοφά μιάς κόμη-

σας, ένα άλογο μπορεί να χαηδευτεί στη μούρη από τ'ο χέρι μιάς άρχόντισσας, αλλά ένα παιδι... (Αλλάζοντας τόνο). Μάλιστα, μάλιστα, είναι κέξαιρεση... είναι κένας πού κατέχει τ'α στοιχειά να ξεπροβάλει στον κόσμο... μ'α ένας ίσως μονάχα! 'Ως τόσο, ξέρετε, τί έκαμα; Πήδησα με τ'α ρούχα κάτου στο ρυάκι τ'ου μύλου, όμως με τ'ασάωσαν και με ξυλοκόπησαν. 'Αλλά την άλλη Κυριακή, όταν ο πατέρας κι ολοι τ'ου σπιτιού πήγαν στην κυρούλα μου, τ'α κατάφερα τόσο καλά, ώστε έμεινα στο σπίτι. Και τότες καθαρίστηκα με σαπούνη και ζεστό νερό, έφόρεσα την καλύτερή μου αλλαξιά και πήγα στην εκκλησιά, πού άπάντεχα να σ'ας ιδω, ω να σ'ας ιδω! Σ'ας είδα και γύρισα σπίτι μου με την άπόφαση να πεθάνω' κ' ήθελα να πεθάνω με χάρη και με γλύκα, χωρίς πόνους. Και συλογίστηκα, πόσο θ'α ε ήταν επικίνδυνο, να κοιμηθώ κάτου από πασκαλόθαμνα. Είχαμε ίσα ίσα έναν πού ε ήταν πιά ανθισμένος. Τ'ου ξεφύλισα ολα τ'άνθια του και ξαπλώθηκα στην κάσα τάχεριου. Είδατε τί γλυστερό πού είναι τ'ο άχερο; σ'α δέρμα ανθρώπου είναι άπαλό στο πιάσιμο. 'Επειτα την έκλεισα με τ'ο καπάκι και κοιμήθηκα θεόκλειστος εκεί και ζύπνησα αληθινά πολυ άρωστος. Μ'α δέν πέθανα, καθώς βλέπετε. Τ' ήθελα;... δέν τ'ο ξέρω! Να σ'ας κερδίσω; ω ε ήταν αδύνατο... Και σεις μου είσαστε ή άπόδειξη, πώς δέν υπάρχει έλπίδα να ξεφύγω από τ'ον κύκλο πού γεννήθηκα.

'Η Τζούλια. Δηγόσατε θελητικότητα. Τ'ο ξέρετε; 'Επήγατε στο σχολειό;

'Ο Ζάν. Λίγο' μ'α διάβασα πολλά μυθιστορήματα και πήγα πολλές φορές στο θέατρο.

'Επειτα έχω άκούσει να μιλούν άνθρωποι καθώς πρέπει κ' απ'αυτούς τ'ο περισσότερο τ'άμαθα,

'Η Τζούλια. Κρυφακούτε λοιπόν οτι λέμε;

'Ο Ζάν. Μάλιστα! Κι άκουσα πολλά πολλά όταν κάθομουν λακές στ'άμαξ' ή τραβούσα τ'ο κουπι στη βάρκα. Μιά φορά άκουσα τ'η δεσποινίδα και μιά φιλενάδα τ'ης....

'Η Τζούλια. 'Α! Τί άκούσατε λοιπόν;

'Ο Ζάν. Μάλιστα' δέν μπορώ να τ'ο πω τότε' κι αλήθεια άπόρησα και δέν καταλάβαινα, πού είχατε μάθει ολα εκείνα τ'α λόγια.

'Ισως στο βάθος να μην είναι μεγάλη διαφορά, από άνθρωπο σ'άνθρωπο, όπως πιστεύουν!

'Η Τζούλια. 'Αχ! Ντραπέιτε!... Ντραπέιτε! 'Εμεις δε ζούμε, όπως εσεις, όταν άρεβωνιαστούμε.

'Ο Ζάν (κοιτάζοντας τη κατάματα). Είναι αλήθεια αυτό; Μάλιστα!... Και για μένα λοι-

πόν ή δεσποινίδα συμπεριφέρεται τόσο άθωα;... 'Η Τζούλια. Είταν ανάξιος ο άνθρωπος πού τ'ου παραχώρησα την αγάπη μου.

'Ο Ζάν. Πάντα ετσι λένε τ'α κορίτσια... ύστερα τ'ο λένε!

'Η Τζούλια. Πάντα; 'Ο Ζάν. Τ'ο πιστεύω, μάλιστα. Την ίδια δικαιολογία την άκουσα πιά πολλές φορές σε παρόμοια περίσταση.

'Η Τζούλια. Σε ποι'α περίσταση; 'Ο Ζάν. Σ'αν κι αυτ'η πού αναφέραμε προλίγου. Την τελευταία φορά...

'Η Τζούλια. Σιωπή! Δέ θέλω πιά νακούσω τίποτε...

'Ο Ζάν. 'Ετσι κ' εκείνη δέν ήθελε... α! είναι περιεργότατο. Σ'ας παρακαλώ να μου επιτρέψετε πιά ναποσυρθώ.

'Η Τζούλια (άγγιχτικά). 'Υπνο την όλονυχτι'α τ' 'Αγιαννιού!

'Ο Ζάν. Μάλιστα! Δέ μ' ευχαριστεί αλήθεια να χορεύω οξω εκεί με τ'ο σκυλολόι.

'Η Τζούλια. Πάρετε τ'ο κλειδι' τ'ης βάρκας και βγάλτε τη στη λίμνη. Θέλω να ιδω τ'ο βγάλσιμο τ'ου 'Ηλιου.

'Ο Ζάν. Είναι σωστό;

'Η Τζούλια. Φαίνεται πάντα, σ'α να φροντίσετε για την ύπόληψή σας!

'Ο Ζάν. Και γιατί όχι; Δέ θ'α πιθυμούσα να γίνω γελοίος, δέ θ'α επιθυμούσα να διωχτώ χωρίς σύσταση, αν θέλω να ξαναμπώ σε θέση. Και μου φαίνεται, έχω ώρισμένα καθήκοντα άπέναντι τ'ης Χριστινάς.

'Η Τζούλια. 'Α, ετσι, τότε ξεπετάχτηκε πάλε ή Χριστινά...

'Ο Ζάν. Μάλιστα, και για τ'ο δικό σας τ'ο χατήρι. 'Ακούστε τ'η συμβουλή μου και πηγαίνετε άπάνου και ξαπλωθείτε στο κρεβάτι σας.

'Η Τζούλια. Πρέπει ίσως να σ'ας υπακούσω;

'Ο Ζάν. 'Ω, κάμετέ το μιά φορά για τ'α συμφέρο σας! Σ'ας παρακαλώ! Είναι τόσο πιά βυθισμένη ή νύχτα. 'Ο ύπνος μεθάει κι ανάθει τ'ο κεφάλι! Πηγαίνετε να ήσυχάσετε! Σε λίγο... αν άκούω καλά... ω! οί άνθρωποι έρχονται προς τ'α δω, να με ζητήσουν! 'Α μ'ας βρούν εδω, πάει, χαθήκατε!

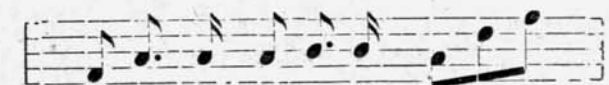
'Ο χορός (άκούγεται από μακριά και πλησιάζει ολοένα).

ALLEGRETTO (Σε μονοφωνία, χωρίς άκομπανιζμέντο).

Τού-το τ'ο κη-λο-και-ρά-α-κι

τι - ρι - τι - τι - ρα - λά - τι - ρι - τι - τι - ρά.

κυ - νη - γού - ου - σα ε - να που-λάκι

τι - ρι - τι - τι - ρα - λα - λά.

Τούτο τ'ο καλοκαιράκι κι άρχισα να τραγουδάω κυνηγούσα ένα πουλάκι. τ'ο βιολί μου να λαλάω' κυνηγούσα κ' έποθούσα τ'α τραγουδι'α, τ'ο βιολί μου να τ'ο πιάσω δέ μπορούσα' τ'όφερα στην κήμερή μου, ξόβεργα παγίδες βάνω και με τ'α καμώματά μου μόν'τους κόπουςμου ολους τ'όβαλα στην άγκαλιά μου.

[Χάνω
επαψ' από τ'ο κυνήγι
τ'ο πουλι για να μη φύγει,

(σε κάθε πρώτο στίχο: Τιριτιτι-ραλά-τιριτιτι-ρά' και σε κάθε δεύτερο: Τιριτιτι-ραλά-λά).

'Η Τζούλια. Τους γνωρίζω τ'ους ανθρώπους μας και τ'ους αγαπώ, όπως κ' εκείνοι μ' αγαπούν. 'Ας έρθουν και θ'αν τ'ο ιδείτε!

'Ο Ζάν. 'Οχι, δεσποινίς Τζούλια, οί άνθρωποι δέ σ'ας αγαπούν. Τρώνε τ'ο ψωμί σας και σ'ας κκολογοάνε πίσω σας. Πιστέψτε με! 'Ακούστε, άκούστε τ'ο τραγουδι τους!... α! όχι! καλύτερα να μην τ'ο άκούστε!

'Η Τζούλια (άπροσκάζεται). Τι τραγουδάνε; 'Ο Ζάν. Είναι σάτυρα. Σατυρίζουν εσ'ας και μένα!

'Η Τζούλια. Φριχτό! ω! φούι! Και με τέτ'ια κατεργαριά...

'Ο Ζάν. Τ'ο σκυλολόι είναι δειλό πάντα! Και στον πόλεμον αυτ'ο τ'ο καλύτερο είναι ή φυγή!

'Η Τζούλια. 'Η φυγή;! αλλά πού; 'Οξω δέν μπορούμε. Κι ούτε μπορούμε να μπούμε στ'ης Χριστινάς...

'Ο Ζάν. Λοιπόν στην κήμερή μου! 'Η ανάγκη δέν έχει νόμους' και μπορείτε να μου εμπιστευτείτε, γιατί εγώ είμαι ο αληθινός σας, ο ειλικρινέστερος φίλος σας και σ'ας σεβόμαι τόσο!

'Η Τζούλια. Μ'α συλοηστείτε!... 'Α σ'ας ζητήσουν κ' εκεί;

'Ο Ζάν. Θ'αμπάρωσω την πόρτα κι ε θέλει κανείς να τ'η σπάσει, θ'αν τ'ον σκοτώσω!... 'Ελάτε! .. (γονατίζοντας). 'Ελάτε!...

Ἡ Τζούλια (γιομάτη ὑποψία). Ὑποσκειθεῖτε μου...

Ὁ Ζάν. Σᾶς ὀρκίζομαι!

Ἡ Τζούλια (βγαίνει με ὀρμη ἀριστερά).

Ὁ Ζάν (τὴν ἀκολουθεῖ).

Παντομιμικὴ δκηνὴ

Νειοὶ καὶ νεῖες με τὰ γιορτινά τους φορέματα καὶ με λουλούδια στὰ καπέλα, ἕνας βιολιτζῆς μπροστά μπροστά, μπαίνουν ἀπὸ τὴ γυαλόθυρα. Ἐνα βαρελάκι ἀριᾶς μπύρας κ' ἕνα ἄλλο ρακί, με κλαδιὰ στολισμένα, τὰ βάνουν δεξιὰ ἀπάνου στὸ τραπέζι. Βγάζουν ποτήρια. Πίνουν. Ἐπειτα κίνουν κύκλο, τραγουδοῦνε τὸ τραγοῦδι τους καὶ χορεύουν. Τέλος ξαναβγαίνουν ἀπὸ τὴν αὐλόθυρα τραγουδώντας.

Ἡ Τζούλια (μπαίνει ἀριστερὰ μονάχη, βλέπει τὴν ἀταξία στὴν κουζίνα καὶ σφίγγει τὰ χέρια τῆς ἔπειτα βγάνει μιὰ πουδρόφουντα καὶ πουδρίζει τὸ πρόσωπό τῆς).

Ὁ Ζάν (μπαίνει ἀριστερὰ πολὺ ἐρεθισμένος). Βλέπετε λοιπόν; Τ' ἀκούσατε καὶ μόνη σας! Νομίζετε πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ μείνουμε ἐδῶ;

Ἡ Τζούλια. Ὁχι! Δὲν τὸ κάνω πιά. Μὰ τί πρέπει λοιπόν νὰ κάμουμε;

Ὁ Ζάν. Νὰ φύγουμε, νὰ πᾶμε μακριὰ ἀπὸ δῶ!...

Ἡ Τζούλια. Νὰ φύγουμε; καὶ πού νὰ πᾶμε;

Ὁ Ζάν. Στὴν Ἑλβετία, στὶς Ἰταλικὲς λίμνες. Δὲν πῆγατε ἐκεῖ ἀκόμα;

Ἡ Τζούλια. Ὁχι! Εἶναι ὠραία ἐκεῖ;

Ὁ Ζάν. ὦ! αἰῶνιο καλοκαίρι, πυρτοκαλιές, πικροδάφνες!... ὦ!

Ἡ Τζούλια. Καὶ τί θὰ κάμουμε ὑστερότερα ἐκεῖ;

Ὁ Ζάν. Ἀνοίγουμε ἕνα ξενοδοχεῖο πρώτης τάξεως με πελάτες πρώτης τάξεως.

Ἡ Τζούλια. Ἐνα ξενοδοχεῖο;

Ὁ Ζάν. Ἄ! εἶναι Ζωή! Πιστέψτε με! Ἀκατάπαυτα νέα πρόσωπα, νέες γλώσσες. Οὔτε ἕνα μινούτο καιρὸς γιὰ σκέψη καὶ ὄνειρο. Καμιὰ σκοτοῦρα γιὰ τὴ ζήτηση ἢ δουλειὰ ἔρχεται μόνη τῆς. Μέρα καὶ νύχτα τὸ κουδοῦνι χτυπάει, καὶ τὸ τραῖνο σφουρίζει, καὶ τ' ὄνιμπους πάει κ' ἔρχεται! καὶ τὰ εἰκοσόφραγα κυλᾶνε στὸ μπεζαχτά! Ἄ! εἶναι Ζωή... εἶναι Ζωή!

Ἡ Τζούλια. Ναι. Αὐτὸ θὰ πῆ πὼς ζεῖ κανεὶς! Κ' ἐγώ;

Ὁ Ζάν. Κ' ἐσεῖς; Ἡ ἀρχόντισσα τοῦ σπιτιοῦ τὸ καμάρι τῆς φίρμας... ὦ!... με τὴ μορφή σας... με τοὺς τρόπους σας... ὦ!... ἢ ἐπιτυχία εἶναι ἀσφαλισμένη! Colossal! Θὰ καθόσατε σὰ βασίλισσα στὸ ταμεῖο καὶ θὰ κάνετε ἄνου κάτου τοὺς σαλάβους μονάχα ἀκουμ-

πώντας τὸ δαχτυλάκι σας στὸ ἠλεκτρικὸ κουδοῦνι! οἱ πελάτες θὰ διαβαίνουν ἀπὸ τὸ θρόνο σας καὶ θὰ φέρουν ταπεινότητα τοὺς θησαυροὺς τους στὸ τραπέζι σας. Δὲ μπορεῖτε νὰ σκεφτεῖτε καθόλου, πὼς τρέμουν οἱ ἄνθρωποι, ὅταν κρατᾶνε στὰ χέρια ἕνα λογαριασμό... Θάλατιζῶ ἐγὼ τὴ σημείωση καὶ σεῖς με τὸ γλυκύτατό σας τὸ χαμόγελο θὰν τὴν ξαναγλυκένετε. Ἄ! Ἐλάτε νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ... (Πέρνει ἕναν ὁδηγὸ τοῦ σιδηροδρόμου ἀπὸ τὸ τραπέζι). Ἰσα ἴσα με τὸ τραῖνο πού φεύγει. Στὶς 6 καὶ 30 θὰ εἶμαστε στὸ Μαλμέ, στὸ Ἀμποῦργο στὶς 8 καὶ 40 τὸ πρωί. Φραγκφούρτη-Μπάξελ μιὰ μέρα, καὶ στὸ Κόμο με τὸ τραῖνο τοῦ Γκότταρτ—βλέπουμε—τρὶς ἡμέρες. Μονάχα τρεῖς ἡμέρες!

Ἡ Τζούλια. Ὅλα πολὺ ὠραία! Μὰ, Ζάν... σὺ πρέπει νὰ μέγακρδιώνεις! Πῆς μου πὼς μάγαπᾶς! Ἀγκάλιασέ με λοιπόν.

Ὁ Ζάν (δισταζοντας). Τὸ πιθυμοῦσα... μὰ δὲν τολμῶ. Ὁχι ἐδῶ στὸ στίτι. Σᾶς ἀγαπῶ... ἀμφιβάλετε... μπορεῖτε ν' ἀμφιβάλετε;

Ἡ Τζούλια (με γυναικίσιον νάζι). Σεῖς! Λέγε σύ! Μεταξί μας δὲν ὑπάρχει πιά κανένας φραγμός. Λέγε σύ!

Ὁ Ζάν (βιαστικά). Δὲ μπορῶ! Μεταξί μας ὑπάρχει ἀκόμα ἕνας φραγμός ὑπάρχει, ὅσο καθόμαστε σ' αὐτὸ τὸ σπίτι... μάλιστα, εἶναι τὰ περασμένα... εἶναι ὁ κ. κόμητας. Ποτές μου δὲν εἶδα ἄνθρωπο πού νὰν τοῦχω τόσο σεβασμό... μονάχα τὸ γάντι του νὰ ἰδῶ ἀπάνου σ' ἕνα κάθισμα καὶ ἀμέσως γένομαί τόσος δά... μονάχα τὸ κουδοῦνι του νὰ κούσω γιὰ νὰ με πάρει μαζί του καὶ νάμε σὰν τὸ δειλότατο ἄλογο... καὶ ὅσο βλέπω ἐκεῖ τὰ στιβάγια του νὰ στέκουν ἔτσι ὑπερήφανα, ἔτσι ὀρθὰ, κάτι με κλωτσάει στὰ νῶτα... (τὰ σπρόχνει με τὸ πόδι του μακριά). Πρόληψη, δυσειδαιμονία ἴσως πού μᾶς τὴν μπόλιασαν ἀπὸ τὰ παιδικὰ μας χρόνια καὶ δὲ μπορούμε νὰν τὴν πετάξουμε. Ἐλάτε σὲ μιὰν ἄλλη χώρα, σὲ μιὰ δημοκρατία καὶ θὰν τὸ ἰδεῖτε, θὰ γονατίζουν μπρὸς ἀπὸ τὸ λιθρὸ τοῦ πορτιέρη μου... πρέπει νὰ γονατίσουν, μάλιστα! καὶ ὄχι ἐγὼ νὰ γονατίζω!... Δὲν ἐγενήθηκα γι' αὐτὸ, γιατί ὑπάρχει μέσα μου χαραχτήρας κ' ἐγὼ μονάχα στὴν ἀρχὴ τὸ πρῶτο κλωνάρι ἀδραχμένο καὶ πρέπει νὰ με ἰδεῖτε πὼς θὰ σκρφαλόνω! Σήμερις εἶμαι δούλος, τοῦ χρόνου θὰ εἶμαι ἰδιοκτήτης, σὲ δέκα χρόνια ραντιέρης, καὶ τότες θὰ ταξιδέψω στὴ Ρουμανία καὶ θὰ πάρω παράσημο, καὶ μπορῶ... κοιτάζετέ καλά. λέγω μπορῶ... νὰ τελειώσω κόμητας.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ἡ Τζούλια. Καλὰ, καλὰ.

Ὁ Ζάν. Ἄ! Στὴ Ρουμανία ἀγοράζονται οἱ τίτλοι, καὶ τότες ἐσεῖς πάλε κόμησα! Ἡ δική μου ἢ κόμησα!

Ἡ Τζούλια. Τί νὰν τὰ κάμω πιά αὐτὰ ἐγὼ, μιὰ καὶ τὰ πέταξα! Πῆς μου πὼς μάγαπᾶς. ἄλλιως... ναι, τί εἶμαι ἄλλιως;

Ὁ Ζάν. Θὰ σᾶς τὸ πῶ χίλιες φορές... ἀργότερα! Ἐδῶ μονάχα ὄχι. Καὶ μπρὸς ἀπ' ὅλα ὄχι αἰστηματοκότητες, ὅταν δὲν πρέπει νὰ γὰθοῦν ὅλα. Πρέπει νὰ πάρουμε ἤσυχα τὰ πράματα, σὰ φρόνιμοι ἄνθρωποι! (βγάνει ἕνα τσιγάρο τοῦ κόβει τὴν ἄκρη καὶ τὸ ἀνάβει). Καθεῖστε τώρα ἐκεῖ. Ἐγὼ θὰ κάτσω ἐδῶ καὶ ἄς τὰ συζητήσουμε σὰ νὰ μὴν ἐγίνει τίποτες.

Ἡ Τζούλια. ὦ θεέ μου! Δὲν ἔχετε λοιπόν αἴστημα;

Ὁ Ζάν. Ἐγὼ; Δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμον ἄνθρωπος με περισσότερον αἴστημα ἀπὸ μένα. Ἐγὼ μπορῶ καὶ συγκρατιέμαι!

Ἡ Τζούλια. Προλίγου μποροῦσατε νὰ μοῦ φιλεῖστε τὸ παπούτσι... καὶ τότε;

Ὁ Ζάν (σκληρὰ κίπως). Μάλιστα, προτῆτερα! Τώρα ἔχουμε νὰ συλοηστοῦμε ἄλλα.

Ἡ Τζούλια. Μὴ μιλεῖτε ἔτσι σκληρὰ σὲ μένα!

Ὁ Ζάν. Ὁχι σκληρὰ, ἀλλὰ γνωστικά! Μιὰ τρέλλα τὴν κάμαμε πιά, μὰ ὄχι καὶ περισσότερες! ὁ κόμητας μπορεῖ σὲ κάθε στιγμή νὰρθεῖ καὶ μεις πρέπει προτῆτερις νὰποφασίσουμε τὴν τύχη μας. Τί λέτε γιὰ τὰ σκεδιά μου; Τὰ ἐπιδοκιμάζετε;

Ἡ Τζούλια. Τὰ παραδέχομαι! Τὰ παραδέχομαι! ἀλλὰ σᾶς ρωτᾶω: γιὰ μιὰ τόσο μεγάλη ἐπιχείρηση χρειάζονται καὶ μεγάλα καπιτάγια; Τᾶχετε;

Ὁ Ζάν (καπνίζει). Ἐγὼ; Ἐγὼ μάλιστα! Ἐγὼ ξέρω τὴ θέση μου, ἔχω τὰ σπάνια μου προτερήματα, ξέρω τόσες γλώσσες! Νὰ καπιτάλι, πού κάτι ἀξίζει, μοῦ φαίνεται!

Ἡ Τζούλια. Μὰ μ' αὐτὰ δὲ μπορούμε οὔτε ἕνα εἰσιτήριο νὰγοράσουμε.

Ὁ Ζάν. Πολὺ σωστά! καὶ γι' αὐτὸ ζητᾶω ἕναν ἄνθρωπο πού νὰ μπορεῖ νὰ καταβάλλει τὰ φόντα.

Ἡ Τζούλια. Πὼς θὰν τὸν βρεῖτε τόσο γλήγορα;

Ὁ Ζάν. Ἐσεῖς θὰν τὸν βρεῖτε, ἂ θὰ γείνετε συντρόφισά μου.

Ἡ Τζούλια. Ἐγὼ δὲν μπορῶ καὶ δικό μου δὲν ἔχω τίποτες.

(Διακοπή).

Ὁ Ζάν. Τότες ὅλη ἡ ὑπόθεση χάνεται...

Ἡ Τζούλια. Καὶ;

Ὁ Ζάν. Μένει ὅπως βρίσκεται!

Ἡ Τζούλια. Πιστεύετε λοιπόν, πὼς μπορῶ ἐγὼ νὰ μένω ἐδῶ μέσα ἀκόμα καιτρέσα σας; Πιστεύετε, πὼς ἀνέχομαι νὰ με δείχουν με τὸ δάχτυλο; Σκεφτεῖτε, μπορῶ νὰ ἰδῶ τὸ πρόσωπο τοῦ μπαμπᾶ μου; Ὁχι! ὀδηγήστε με μακριὰ ἀπὸ δῶ, ἀπὸ τὸν ἐξευτελισμὸ καὶ τὴν ἀτιμία! ὦ! Θεέ μου! Τί ἔκαμα! ὦ θεέ μου, θεέ μου! (κλαίει).

Ὁ Ζάν. Ἄ! Τώρα ἀρχίζει ἡ μετάνοια!.. Τί ἐκάματε; ὄ, τι χιλιάδες ἄλλες πρὶν ἀπὸ σᾶς.

Ἡ Τζούλια (φωνάζει σὰν ὑστερική). Καὶ με περιφρονεῖτε! Τώρα με περιφρονεῖτε!... ὦ, ἔπεσα, ἐγκρεμίστηκα!...

Ὁ Ζάν. Σὲ μένα ἐπέσατε, πού θὰ σᾶς σηκόσω ἀργότερα.

Ἡ Τζούλια. Ποιὰ τρομερὴ δύναμη μέσπωξε σὲ σᾶς; Τ' εἶναι τὸ πού τραβᾶει τὸν ἀδύνατο στὸ δυνατὸ; Τ' εἶναι τὸ πού σταυρόνει ἐκείνον πού πέφτει με κείνον πού ἀνεβαίνει! Εἶταν αὐτὴ ἡ δύναμη; ἢ μὴν εἶταν ἀγάπη; ἀγάπη; Αὐτὸ ἀγάπη; Καὶ ξέρετε σεῖς τ' εἶναι ἀγάπη;

Ὁ Ζάν. Ἐγὼ; Μάλιστα, ἔπρεπε νὰν τὸ συλοησῶ; Πιστεύετε πὼς δὲν τὴν αἰστάνθηκα πιά προτῆτερα;

Ἡ Τζούλια. Πὼς μιλάτε ἔτσι! ὦ! τί σκεφτόσατε! τί σκεφτόσατε!

Ὁ Ζάν. Ἐτσι τῶμαθα! κ' ἔτσι εἶμαι! Μὴν εἶσατε τώρα στὰ νεῦρα σας καὶ μὴν παίζετε τὴν καθὼς πρέπει κυρία. Ἐγύσαμε μιὰ σοῦπα πού ἔπρεπε νὰποφᾶμε... Ἰδῆς, κορίτσι μου, ἔλα... θελω νὰ σοῦ προσφέρω ἕνα ποτήρι ἔξτρα! (ἀνοίγει τὸ συρτάρι, πέρνει τὸ μπουκάλι με τὸ κρασί καὶ γιομίζει δυὸ ἀπὸ τὰ μεταχειρισμένα ποτήρια).

Ἡ Τζούλια. Πού τὸ βρήκατε τὸ κρασί;

Ὁ Ζάν. Στὸ ὑπόγειο!

Ἡ Τζούλια. Ὁ Βουργουντικὸς τοῦ μπαμπᾶ μου!

Ὁ Ζάν. Εἶναι τάχα παραπολὺ καλὸς γιὰ τὸ γαμπρό του;

Ἡ Τζούλια. Κ' ἐγὼ πίνω μπίρα.

Ὁ Ζάν. Τὸ γνωρίζω πὼς σεῖς ἔχετε χειρότερα γούστα ἀπὸ τὰ δικά μου.

Ἡ Τζούλια. Κλέφτη!

Ὁ Ζάν. Θελετε ἴσως νὰν τὸ κάμετε βούγκινο;

Ἡ Τζούλια. ὦ! ὦ!... Ἡ συνένοχη ἐνὸς κλέφτη. Ἐμέθυσσα ἀπόψε καὶ στὸν ὕπνο μου τῶκαμα. Ὁλονυχτιὰ τ' Ἀγιαννιοῦ; Ἡ γιορτὴ τῆς ἀθώας χαρᾶς;..

'Ο Ζάν. 'Αθώας... χμ!

'Η Τζούλια (σηκώνεται και προχωρεί). Υπάρχει αυτή τη στιγμή ένας άνθρωπος στη Γης τόσο δυστυχής, όπως εγώ;

'Ο Ζάν. Γιατί είσατε δυστυχής; Γιατί εκάματε μια τέτλια κατάχτηση; Συλοσησείτε τη Χριστίνα κει μέσα! Πιστεύετε πως κι αυτή δεν έχει αίσθημα;

'Η Τζούλια. Προτήτερη τὸ πιστεύω· μὰ τώρα πιά δὲν τὸ πιστεύω. "Οχι· ὁ δούλος εἶναι δούλος!...

'Ο Ζάν. Καὶ ἡ πόρνη εἶναι πόρνη!

'Η Τζούλια (γονατίζοντας με σφιγμένα χέρια). "Ω θεὸ τοῦ οὐρανοῦ, πάρε μου τὴν δυστυχισμένη μου Ζωὴ! Πάρε με ἀπὸ τὸ βόρβορο ποῦ βυθίζομαι! Σώσε με!... Σώσε με!...

'Ο Ζάν. Δὲ μπορῶ νάρνηθῶ πὼς σὰς λυπάμαι! Τότες ποῦ κοιτομουν ἐγὼ στάγκαθια καὶ σὰς ἔβλεπα νὰ συργιανᾶτε μέσα στὰ ρόδα, τότες... τώρα μπορῶ νὰ σὰς τὸ πῶ... καὶ τότες εἶχα τὴν ἴδια πρόστυχη σκέψη τῶν ἄλλων παιδιῶν.

'Η Τζούλια. Κι ὅμως θελήσατε νὰ σκοτωθεῖτε γιὰ τὸ χατῆρι μου.

'Ο Ζάν. Στὴν κάσα τ' ἀγριοῦ; Εἶταν ἓνα ἀστεῖο μονάχα!

'Η Τζούλια. Εἶταν λοιπὸν ψέμα;

'Ο Ζάν (ἀρχίζει νὰ νυστάζει). Πάνου κάτου! 'Εδιάβασα κάποτες αὐτὴ τὴν ἱστορία σὲ μιὰ φημερίδα γιὰ ἓνα καπνοδοχοκαθαριστὴ, ποῦ κοιμήθηκε σὲ μιὰ κάσα με πασκαλιές γιὰτὶ καταδικάστηκε στὴν εἰσφορά τῆς διατροφῆς.

'Η Τζούλια. "Α!... ἔτσι λοιπὸν είσατε σεις...

'Ο Ζάν. Τί ἔπρεπε λοιπὸν νὰ νανακαλύψω; Τίς γυναικούλες πρέπει κανεὶς πάντα με χἀηδία νὰ τις καλοπιάνει.

'Η Τζούλια. Παλιάνθρωπε!

'Ο Ζάν. Πόρνη!

'Η Τζούλια. Κ' ἐγὼ ἔπρεπε νὰ γίνω τὸ πρῶτο κλωνάρι...

'Ο Ζάν. Μὰ ἔτυχε σάπιο τὸ πρῶτο κλωνάρι.

'Η Τζούλια. Κ' ἔπρεπε ἐγὼ νὰ γίνω ὁ δόκανος τοῦ ξενοδοχείου...

'Ο Ζάν. Κ' ἐγὼ τὸ ξενοδοχεῖο!

'Η Τζούλια. Νὰ κάθουμαι στὸν μπεζαχτὰ σας, νὰ παγιδεύω τοὺς πελάτες σας, νὰ ψευτίζω τοὺς λογαριασμούς σας...

'Ο Ζάν. Θὰ σὰς βοηθοῦσα κ' ἐγὼ γι' αὐτό.

'Η Τζούλια. Πὼς μπορεῖ καὶ βρῖσκεται μὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ τόσο βρωμερή!

'Ο Ζάν. Καθαρεῖστε τὴν λοιπὸν εἰσεῖς!

'Η Τζούλια. Λακέ! Δοῦλε! "Ορθιος ὅταν μιλάω ἐγὼ!

'Ο Ζάν. Μορόζα τοῦ δούλου κλείσ' τὸ στόμα σου κι ὄζω ἀπὸ δῶ. Θὰ ξεπεταχτεῖς καὶ θὰ με πεις ἐπὶ βρωμερό; "Ετσι πρόστυχα, ὅπως ἐφέρθηκες ἐπὶ ἀποσπεροῦ, κανέναν σὰν καὶ μένα δὲ θὰ ἐφέρονταν ποτές του. Πιστεύεις, πὼς ἓνα κοινὸ κορίτσι ρίχνεται ἔτσι στοὺς ἀντρες, ὅπως ἐσύ; Εἶδες ποτές ἓνα κορίτσι τῆς τάξης μου νὰ παραδίνεται ἔτσι;

'Η Τζούλια (με συντριμμένη ψυχὴ). 'Αλήθεια, 'Αλήθεια! Χτύπα με! Ποδοπάτα με! "Ετσι μοῦ πρέπει! Εἶμαι τρισάθλια, μὰ βόηθα με! Σύρε με μακριά, ἂν εἶναι δυνατό!

'Ο Ζάν (μαλκκᾷ). Δὲ θέλω νὰ χάσω ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν τιμὴ, πὼς σὰς ἀποπλάνησα· μὰ πιστεύετε, πὼς ἓνας ἀνθρώπος στὴ θέση μου θὰ τολμοῦσε νὰ σηκόσει τὰ μάτια του σὲ σὰς, ἂν δὲν τὸν προκαλοῦσατε ἢ ἴδια; 'Ακόμα δὲ μπορῶ νὰ συνέρθω ἀπὸ τὴν κατάπληξη....

'Η Τζούλια. Κι ἀπὸ τὸν ἐγωῖσμό.

'Ο Ζάν. Γιατὶ ὄχι; ἂν καὶ πρέπει νὰ ναναγνωρίσω πὼς ἡ νίκη μοῦ εἶταν πολὺ εὐκολὴ γιὰ νὰ μπορέσει νὰ με μεθύσει δὲ τόσο πολὺ.

'Η Τζούλια. Χτυπάτε με δυνατώτερα... δυνατώτερα...

'Ο Ζάν (σηκώνεται). "Οχι, συχωρέστε μου ὅ,τι σὰς εἶπα ὡς τώρα! "Ασπλον ἐγὼ δὲ χτυπῶ καὶ μάλιστα μιὰ γυναίκα. Δὲ μπορῶ νάρνηθῶ, πὼς εὐχαριστιέμαι ἀπὸ μιὰ μεριά, νὰ ἰδῶ πὼς εἶταν μόνο κίβδηλο χρυσάφι: ὅ,τι μὰς ἐθάμπωνε κει κάτου· νὰ ἰδῶ πὼς τὰ νῶτα τοῦ γερακιοῦ εἶνε καὶ κείνα σταχτιά, πὼς εἶταν πουδραρισμένα τ' ἀπαλὰ μάγουλα καὶ πὼς μποροῦσαν νὰ ἔχουν μαυράδια στὶς ἄκρες τους τὰ μακριὰ νύχια· πὼς τὸ μαντύλι εἶταν λερωμένο, ἂν καὶ μύριζε βιολέτα... Μὰ ἀπὸ ἄλλη μεριά πάλε λυπάμαι: νὰ ἰδῶ, πὼς ὅ,τι ἐπιδίωκα οὔτε ψηλότερο οὔτε στερεώτερο εἶταν· με λυπεῖ, νὰ σὰς βλέπω τόσο βαθεῖα βυθισμένη, ποῦ νὰ είσατε πολὺ πολὺ μακρύτερα κι ἀπὸ τὴν κουζινιέρα σας· με λυπεῖ νὰ ἰδῶ πὼς τὰ λουλούδια τοῦ χυνόπωρου ἐμάδησαν ἀπὸ τὴ βροχὴ καὶ κατάντησαν φουσκᾷ.

'Η Τζούλια. Μιλεῖτε σὰν νὰ είσατε πιά ἀνώτερός μου.

'Ο Ζάν. Κ' εἶμαι· εἶδατε μποροῦσα νὰ σὰς μεταβᾶλω σὲ κόμησα, μὰ σεις ποτές δὲ θὰ μποροῦσατε νὰ με κάμετε κόμητα.

'Η Τζούλια. 'Εγὼ γεννήθηκα ἀπὸ κόμητα κέσεῖς ποτές σας δὲ θὰ μπορούσατε νὰ γεννηθεῖτε.

'Ο Ζάν. 'Αλήθεια· μὰ θὰ μποροῦσα νὰ γεννησω κόμητα, ἂν...

'Η Τζούλια. 'Εσεῖς είσατε κλέφτης, κὲγὼ δὲν εἶμαι.

'Ο Ζάν. Δὲν εἶναι τὸ χειρότερο νὰ εἶναι κανεὶς κλέφτης! Εἶνε κι ἄλλα χειρότερα! Καὶ νὰ σὰς πῶ; ὅταν ὑπερετῶ σὲνα σπῖτι, κοιτάζω νὰ εἶμαι, ποῦ θὰ πει, σὰ μέλος τῆς οἰκογένειας, σὰν παιδί τοῦ σπιτιοῦ, καὶ δὲν εἶναι, νομίζω, κλεψιά, ὅταν τὸ παιδί κόβει μιὰ ρόγα ἀπὸ ἓνα καταγιόμιστο χαμόκλαδο. (Ξανανάβει τὸ πάθος του). Δεσποινὶς Τζούλια, είσατε τίμια γυναίκα καὶ πολὺ καλὴ γιὰ μένα. Γινήκατε τὸ λάφυρο ἐνὸς μεθυσιοῦ, καὶ θέλετε μ' αὐτὸ νὰ σκεπάσετε τὸ λάθος σας, καὶ πλάθετε πὼς μ' ἀγαπᾶτε! Μὰ δὲν πειράζει, ποῦ ἴσως μονάχα τὸ ἐξωτερικὸ μου νὰ ἐποθήσατε... κ' ἔπειτα ἡ ἀγάπη σας δὲν εἶναι καὶ καλύτερη ἀπὸ τὴ δική μου. Μὰ δὲ μπορῶ ἐγὼ ποτές νὰ εὐχαριστηθῶ μ' αὐτό, νὰ εἶμαι γιὰ σὰς ἓνα ζουδι ἀπλό, καὶ νὰ μὴν μπορῶ νὰ ποχτήσω τὴν ἀγάπη σας.

'Η Τζούλια. Εἰσατε τόσο βέβαιος γι' αὐτό;

'Ο Ζάν. Συλογίζοσατε πὼς μποροῦσε νὰ γένει! Μάλιστα. Θὰ μποροῦσα νὰ σὰς ἀγαπήσω. Εἰσατε ὡραία, είσατε καθὼς πρέπει (τὴν πλησιάζει καὶ τῆς πιάνει τὸ χέρι), μορφωμένη, ἀξιαγάπητη· ὅταν θέλετε, κι ὅταν ἐρεθίσετε τὴν ἐπιθυμία ἐνὸς ἀνδρός, ποτές ἴσως δὲν τοῦ σβένει. (Τὴν περιβάλλει). Εἰσατε σὰν τὸ θερμότατο κρασί· τὸ παραγεμισμένο με ἀρωματικά, κὲνα φιλι δικὸ σας... (δοκιμάζει ἀριστερὰ νὰ τὴν τραβήξει ὄζω· ἐκείνη ἀντιστέκεται).

'Η Τζούλια. 'Αρεῖστε με! Δὲ με κερδίζετε ἔτσι!

'Ο Ζάν. Πὼς λοιπὸν;... ὄχι ἔτσι! ὄχι με τὸ καλὸ καὶ τὰ ὡμορφα λόγια; ὄχι με τὴ σκέψη γιὰ τὸ μέλλο, με τὴ σωτηρία ἀπὸ τὸ αἶσχος;! Πὼς λοιπὸν;

'Η Τζούλια. Πὼς; πὼς; Δὲν ξέρω! Δὲν ξέρω τίποτις. Σὰς συχαίνομαι, σὰν τὰ ποντίκια· κι ὅμως δὲ μπορῶ ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ σὰς.

'Ο Ζάν. 'Ελάτε νὰ φύγομε.

'Η Τζούλια (συγυρίζει τὸ φέρεμά της). Νὰ φύγομε; Ναι! Ναι! Θὰ φύγομε! 'Αλλὰ εἶμαι τόσο κουρασμένη! Δόστε μου ἓνα ποτῆρι κρασί.

'Ο Ζάν (γιομίζει ἓνα).

'Η Τζούλια (κοιτάζει τὸ ρολοῖ). Μὰ πρέπει πρῶτα νὰ μιλήσομε· μὰς μένει ἀκόμα λίγη ὥρα· (πίνει τὸ κρασί καὶ δίνει τὸ ποτῆρι νὰν τῆς τὸ ξαναγεμίσει).

'Ο Ζάν. Μὴν πίνετε τόσο ἀνταφλα, θὰ μεθύσετε.

'Η Τζούλια. Τί σημαίνει;...

'Ο Ζάν. Τί σημαίνει; Εἶναι πρόστυχο νὰ ναι κανεὶς μεθυσμένος. Τί θέλετε λοιπὸν νὰ μοῦ πείτε;

'Η Τζούλια. Θὰ φύγομε! Μὰ πρῶτα πρῶτα πρέπει νὰ μιλήσομε· δηλαδὴ ἐγὼ θὰ μιλήσω, γιὰτὶ ὡς τώρα μόνον εἰσεῖς μιλοῦσατε. Δηγηθήκατε τὴ ζωὴ σας, τώρα θέλω νὰ σὰς δηγηθῶ κὲγὼ τὴ δική μου· θὰ γνωριστοῦμε καλύτερα μεταξὶ μας προτοῦ μποῦμε μαζὶ στὸ ἀγνωστὸ μας ταξίδι.

'Ο Ζάν. Μιὰ στιγμή! Συχωρέστε με! Συλοσησείτε καλά, μήπως τὸ μετανιώσετε ἀργότερα, γιὰτὶ μοῦ χαρίσατε τὰ μυστικά τῆς ζωῆς σας.

'Η Τζούλια. Δὲν είσατε φίλος μου;

'Ο Ζάν. Μάλιστα, κάποτες! 'Αλλὰ μὴ μοῦ τὰ ἐμπιστευόσατε!

'Η Τζούλια. "Ετσι τὸ λέτε μονάχα. Καὶ τὸ κάτου κάτου τὰ μυστικά μου τὰ ξέρει καθένας. 'Η μητέρα μου, βλέπετε, δὲν εἶταν ἀριστοκράτισσα· εἶταν ἀπὸ κοινὴ οἰκογένεια. 'Ανατράφηκε με τὴν διδασκαλία τοῦ καιροῦ της γιὰ τὴν ἰσότητα καὶ τὴν ἐλευτερία τῆς γυναικὸς καὶ τὰλλα αὐτά· κ' εἶχε μιὰ συστηματικὴν ἀπέχθεια γιὰ τὸ γάμο. Κι ὅταν ὁ μπαμπᾶς τὴ ζήτησε, ἐκείνη τοῦ ἀπάντησε, πὼς ποτές της δὲ θὰ ἤθελε νὰ γίνει γυναίκα του... καὶ μολαταῦτα ἔγινε. 'Ηρθα στὸν κόσμον ἐγὼ... χωρὶς νὰν τὸ θέλει ἡ μητέρα μου, τόσο ποῦ κὲγὼ τὸ κατάλαβα. Τώρα λοιπὸν ἔπρεπε νὰ μ' ἀναθρέψει ἡ μητέρα μου σὰν ἓνα παιδί φυσικό, ποῦ εἶχε τὸ ἐλεύτερο νὰ μαθαίνει ὅλα, ὅσα κ' ἓνας νέος, γιὰ νὰ δεῖξω ἐγὼ ἔτσι τὸ παράδειγμα, πὼς ἡ γυναίκα εἶναι σὰν τὸν ἄντρα. Μποροῦσα νὰ βγαίνω μ' ἀντρίκια φορέματα, ἔμαθα νὰ περιποιοῦμαι τὰλογα· ὅμως δὲ μοῦ ἐπιτρέπονταν νὰ κατεβαίνω στὸ σταῦλο. "Επρεπε νὰν τὰ ξυστρίζω νὰν τὰ ζεύγω καὶ νὰ πηγαίνω κυνήγι, ἀκόμα καὶ κηπουρικὴ πῆγα νὰ μάθω. Στὸ σπῖτι τίς ἀντρίκιες δουλειές τίς ἔκαναν οἱ γυναίκες καὶ τίς γυναικίες οἱ ἄντρες... με τέτλια ἐπιτυχία ποῦ τὸ εἶναι μας ἀρχισε νὰ πέρνει τὸν κατήφορο καὶ γινόμαστε περιγέλιο σὸλο τὸν τόπο. Τέλος ὁ πατέρας μου ἔδωκε νὰ ζυπνήσει ἀπὸ τὸν ὑπνωτισμὸ του κ' ἐπαναστάτησε κι ἄλλαξαν ὅλα, ὅπως ἐκείνος ἤθελε. 'Η μητέρα μου ἀρώστησε... τί ἀρώστεια δὲν ξέρω... μὰ καθεμέρα εἶχε τὰ νεῦρα της, ἐκρύβονταν στὰ ὑπόγεια καὶ στὸν κῆπο κι ὅλη τὴ νύχτα ἐγύριζε ὄζω. Τότες γι-

νηκε ή μεγάλη πυρκαγιά, πού θά έχετε άκουστά. Σπίτι, νοικοκυριά, παράσπιτα, σταύλοι έκάηκαν όλα κ' είναι αλήθεια πώς οι συντυχίες έδιναν υπόνοιες γιά έμπρησμό, γιατί τό δυστύχημα γίνηκε τήν ήμέρα πού τέλειωσε ή διορία τής ασφάλειας και τάσφάλιστρα πού έστειλε ο μπαμπάς. άργοπόρησαν στο δρόμο από τήν άμέλεια του κομιστή τόσο, πού δέν έφτασαν τήν ώρα πού έπρεπε (γιομίζει τό ποτήρι και πίνει).

Ο Ζάν. Μήν πίνετε πιά.

Η Τζούλια. "Αχ! Τί θά μου κάνει αυτό! Εύμαστε άστεγοι κ' έπρεπε νά κοιμηθούμε στ' άμάξια. Ο μπαμπάς δέν είξερε πώς νά οικονομήσει χρήματα νά ξαναφτιάσει τό σπίτι. Τότες ή μητέρα μου τονέ συμβούλεψε νά δανειστεί από ένα παιδικό τους φίλο, ένα φαμπρικάντε κεραμιδιών έδώ κοντά. Ο μπαμπάς δανείστηκε μά χωρίς νά πληρώνει καθόλου τόκους και άπόρησε μ' αυτό. Και τότες ξαναχίσαμε τήν έπαυλή μας! (Ξαναπίνει). Ξέρετε ποιός έβαλε τή φωτιά;

Ο Ζάν. Η κυρία μητέρα σας.

Η Τζούλια. Ξέρετε τί είταν ο κεραμιδάς;

Ο Ζάν. Ο έρωμένος τής μητέρας σας.

Η Τζούλια. Ξέρετε τίνος είταν τά χρήματα;

Ο Ζάν. Σταθείτε λίγο...όχι! δέν ξέρω.

Η Τζούλια. Τής μητέρας μου.

Ο Ζάν. Δηλαδή του κ. κόμητα, έχτος κι άν έξούσαν σέ χωρισμό ύπαρχόντων, όπως λένε.

Η Τζούλια. Δέν τό έκκαμαν. Η μητέρα μου είχε μιá μικρή περιουσία πού δέ θέλησε ν' άφίσει νάν τή διαχειρίζεται ο μπαμπάς και γι' αυτό τήν κατάθεσε...στο φίλο.

Ο Ζάν. Πού τήν έσούφρωσε!

Η Τζούλια. Πολύ σωστά! Τήν εκράτησε εκείνος! Όλα αυτά ήρθαν σταυτιά του μπαμπά· όμως δέ μπορούσε νά κάμει δίκη, νά μήν πληρώσει τον έρωμένο τής γυναίκας του, νά μήν άποδείξει πώς τά χρήματα είταν τής γυναίκας του. Είταν, βλέπετε, ή έγδικηση τής μητέρας μου, γιατί εκείνος τής πήρε τά λουριά του σπιτιού. Τότες σκέφτηκε ν' αυτοκτονήσει! Διαδόθηκε μάλιστα πώς άποπειράθηκε νάν τό κάμει κι άστόχησε! "Εμεινε ως τόσο στη ζωή κ' ή μητέρα μου έπρεπε νά πλερώσει τις πράξεις της. Είταν τότες ή χειρότερη εποχή γιά μένα, μπορείτε νάν τό σκεφτείτε. Συμπαιούσα τό μπαμπά μου, όμως έπερνα τό μέρος τής μητέρας μου, γιατί δέν έγνώριζα τά πράγματα και τις άναλογίες τους. Από κείνη έσπούδασα νά

μήν εμπιστεύομαι και νά μισώ τους άντρες... όπως εκείνη τους μισούσε, σάς τό είπα παραπάνου...και τής ώρκίστηκα ποτές μου νά μήν καταντήσω ή σκλάβο ενός άντρός.

Ο Ζάν. Κ' ύστερα άρχωνιστήκατε με τον κ. πρόεδρο.

Η Τζούλια. Γι' αυτό ίσα ίσα, γιά νάν τον κάμω έγώ σκλάβο μου.

Ο Ζάν. Και δέν τό παραδέχτηκε;

Η Τζούλια. Πολύ καλά μάλιστα, αλλά δέν ήρθε τό πράγμα ως εκεί! Τόν έβαρέθηκα.

Ο Ζάν. Τό είδα... στην αυλή του σταύλου.

Η Τζούλια. Τί είδατε;

Ο Ζάν. Είδα πώς διάλυσε εκείνος τον άρεβώνα.

Η Τζούλια. Ψέματα! Έγώ είμαι πού διάλυσα τον άρεβώνα. Είπε πώς εκείνος τονέ διάλυσε; τον παλιάνθρωπο!

Ο Ζάν. Δέν είναι καθόλου παλιάνθρωπος! Τους μισείτε τους άντρες δεσποίνις;

Η Τζούλια. Ναι!.. Τις περισσότερες φορές. Μά κάποτες πού βρίσκομαι σ' άδυναμία... ω, φουί!...

Ο Ζάν. Λοιπόν με μισείτε και μένα;

Η Τζούλια. "Όσο κανένα! "Αν μπορούσα θά σάς σκότωνα σάν ένα ζώ!

Ο Ζάν. Ο κακούργος καταδικάζεται, μά τό ζώ σκοτώνεται!

Η Τζούλια. Πολύ σωστά!

Ο Ζάν. Μά τότε δέν είναι: έδώ κανά ζώ... κι ούτε κανάς καταγγελητής. Τί θά κάμουμε τότε;

Η Τζούλια. Ταξίδι!

Ο Ζάν. Γιά νά βεστανιστούμε του θανάτᾶ;

Η Τζούλια. "Όχι... γιά νά χαρούμε δυό τρία χρόνια ή όσο περισσότερο μπορούμε... κ' ύστερα νά πεθάνουμε.

Ο Ζάν. Νά πεθάνουμε; Τι κουταμάρα; Τόγω καλύτερο νάνοίξω ξενοδοχείο!

Η Τζούλια (χωρίς νάκούσει τό Ζάν.) Στη λίμνη του Κόμου, όπου ο ήλιος πάντα λάμπει κ' οι πικροδάφνες πρασινίζουν ακόμα και τά Χριστούγεννα και τά πορτοκάλια κοκινίζουν!

Ο Ζάν. Η λίμνη του Κόμου είναι μιá γράνα γιά τά βροχονέρια κ' έγώ δέν είδα εκεί πουθενά πορτοκάλια, σά στα μανάβικα. Μά είναι ένας καλός τόπος γιά τους ξένους, γιατί έχει πολλές βίλες, πού τις νοικιάζουν τά έρωτεμένα ζευγαράκια, κι αυτό είναι μιá δουλειά με πολύ κέρδος, ξέρετε γιατί; Νοικιάζουν τις βίλες γιά έξη μήνες, κάνουν και συμβόλαια... και σέ τρεις βδομάδες όπου φύγει φύγει...

Η Τζούλια (με άφέλεια). Γιατί σέ τρεις βδομάδες;

Ο Ζάν. Φυσικά, πιάνονται μεταξί τους! όμως τό νοίκι πρέπει νά πληρωθεί δίχως άλλο! Και τότες νέο νοίκι! Και τό πράμα τραβάει κορδόνι, γιατί ή άγάπη, βλέπετε, βρίσκεται στην αιωνιότητα... άν και δέ βαστάει δά και τόσο....

Τζούλια. Δέ θέλετε νά πεθάνετε μαζί μου;

Ο Ζάν. Έγώ δέ θέλω νά πεθάνω καθόλου. Μιά φορά και μάρέσει ακόμα ή Ζωή... κ' έπειτα ή αυτοκτονία είναι έγκλημα κατά τής Προνοίας πού μάς έχάρισε τή Ζωή.

Η Τζούλια. Πιστεύετε σεις σέ θεό; .. έσεις;

Ο Ζάν. Μάλιστα μάλιστα πιστεύω! Και πάω κάθε Κυριακή στην εκκλησιά. Και νά σου πώ τήν αλήθεια; είμαι κατακουρασμένος τόρα απ' αυτά έδώ και πάω πιά νά ξεπλωθώ.

Η Τζούλια. "Ετσι; και πιστεύετε πώς έγώ θά ευχαριστηθώ μ' αυτό; Ξέρετε πώς ένας άντρας έχει χρέος σέ μιá γυναίκα πού τήν άτίμησε;

Ο Ζάν (βγάνει τό πορτομονάι του και πετάει άπίνου σέ τραπεζί ένα τάλαρο). "Ας είσαστε καλά. Δέ θέλω νά σάς χρωστάω τίποτες!

Η Τζούλια (σά νά μήν κατάλαβε τήν προσβολή). Ξέρετε τί όρίζει ο νόμος;

Ο Ζάν. Δυστυχώς ο νόμος δέν όρίζει τίποτες γιά τή γυναίκα πού ξελογάζει έναν άντρα.

Η Τζούλια (σάν πρώτα). Νά κ' εν άλλο μέσον έχτος του ταξιδιού. Περνόμαστε και ξαναχωρίζουμε.

Ο Ζάν. Κι άν άρνηθώ αυτό τό συνοικέσιο;

Η Τζούλια. Τό συνοικέσιο;

Ο Ζάν. Μάλιστα, μάλιστα. Έχω έγώ βλέπετε, πιό καθώς πρέπει προγόνους από τους δικούς σας, γιατί ή γενιά μας δέν έχει κανέναν έμπρηστή.

Η Τζούλια. Πώς μπορείτε νάν τό ξέρετε;

Ο Ζάν. Καθεφορά δέν μπορείτε νά άποδείχνετε τό εναντίο, γιατί έμεις ένα κατάστιχο έχουμε μονάχα γιά τή γέννησή μας... εκείνο τής άστυνομίας! "Αλλ' από τό δικό σας γεννεαλογικό δέντρο κάτι διάβασα σένα βιβλίο πούταν στο τραπεζί του σαλονιού. Ξέρετε τ' είταν ο πρώτος πρόγόνός σας; Μυλωνάς, πού ο βασιλιάς στον κειρό του Δανικού πολέμου καλοπέρασε με τή γυναίκα του μιá βραδεία. "Ε! τέτιους προγόνους έγώ δέν έχω. Δέν έχω δηλαδή καθόλου προγόνους. "Όμως, τ' άκούτε πιά, έγώ μπορεί νά γίνω πρόγονος.

Η Τζούλια. "Έχετε δίκιο! "Ανοιξα τήν καρδιά μου σέναν άνάξιο και του παράδωκα τήν οικογενειακή μου τιμή.

Ο Ζάν. Τήν οικογενειακήν άτιμία θέλετε νά πείτε! Μάλιστα. Είδατε; σάς τό είπα! Μάλιστα. Δέν πρέπει κανείς νά πίνει γιατί τον πιάνει πολυλογία κατόπιν. Και δέν πρέπει κανείς νά φλυαρεί!

Η Τζούλια. "Ω! πώς τό μετανιώνω! "Ω! πώς τό μετανιώνω!...Κι ά μ' αγαπούσατε τουλάχιστο!

Ο Ζάν. Γιά τελευταία φορά...τί θέλετε; Πρέπει νά κλάψω, πρέπει νά πηδήσω άπάνου από τή βίτσα, πρέπει νά σάς φιλήσω, πρέπει νά σάς πάω τρεις βδομάδες στη λίμνη του Κόμου κ' έπειτα...τί άλλο πρέπει; Τι θέλετε; "Αρχίζει νά γίνεται βάσανο! Μά νά τί παθαίνει κανείς, όταν χώνει τή μύτη του στα μισοφόρια των γυναικών! Δεσποίνις Τζούλια! Τό βλέπω πώς είσαστε δυστυχισμένη, τό ξέρω πώς πάσχετε, μά δέ μπορώ νά σάς νιώσω. Μήν κάνουμε τόρα νάζια. Μή θέλουμε νά μισεί ο ένας τον άλλον! "Ελα νά πάρουμε τήν άγάπη σάν ένα παιχνιδι, όταν θά μάς μένει κειρός από τή δουλειά μας, μά νά μήν τό πάρουμε κι άποκοπή μέρα νύχτα. Νιώθω πώς είσαστε άρρωστη. Είσαστε τόντις άρρωστη.

Η Τζούλια. Πρέπει νά είσαστε καλός σέ μένα και τόρα μιλήσατε σάν άνθρωπος. Βοηθείστε με! Βοηθείστε με!...Πείτε μου μονάχα, τί νά κάμω...τί δρόμο πρέπει νά πάρω;

Ο Ζάν. Μά τον Ήησου Χριστό, δέν τό ξέρω κ' έγώ.

Η Τζούλια. "Εσάστησα! "Ετρελάθηκα! Και δέν πρέπει λοιπόν νά σωθώ;

Ο Ζάν. Μείνετε, μείνετε! "Ησυχάστε! Κανείς δέν ξέρει τίποτις.

Η Τζούλια. "Αδύνατο! Κ' οι άνθρωποι τό ξέρουν κ' ή Χριστίνα τό ξέρει.

Ο Ζάν. Δέν τό ξέρουν, και δέ θά πιστέψουν ποτές ένα παρόμοιο.

Η Τζούλια (διστάζοντας). "Αλλά μπορεί νά ξαναγίνει.

Ο Ζάν. Αυτό είναι αλήθεια.

Η Τζούλια. Και τά επακόλουθα;

Ο Ζάν (τρομασμένα). Τά επακόλουθα;! Πού είχα τό κεφάλι μου νά μήν τό συλοηστώ;! Μάλιστα, ένα μονάχα μάς μένει...μακριά από δώ! Στη στιγμή! Δέ σάς συνοδεύω γιατί τότες τά χάνουμε όλα. Μονάχη σας πρέπει νά ταξιδέψετε...νά φύγετε...αδιάφορο πού.

Η Τζούλια. Μονάχη; Πού; Δέ μπορώ.

Ὁ Ζάν. Πρέπει. Καί μάλιστα πρὶν γυρίσει ὁ κ. κόμητας. Μείνετε, τὸ ξέρετε, τί θὰ βγῆ ὄζω! Ἀμάρτησε κανεὶς μιὰ φορὰ; Ἦν τὸ ξανακάμει, γιατί τὴ ντροπὴς τὴν πῆρε πιά πού τὴν πῆρε. Ἐπειτα θαρεῖ κανεὶς καὶ ξαναθαρεῖ... καὶ τέλος τὸν πιάνουν! Φύγετε λοιπόν, φύγετε! Γράψετε ὑπερότερα στὸν κ. κόμητα καὶ πείτε του ὅλα, ἐχτὸς πὼς ἐγὼ εἶμουν ἐκεῖνος! Αὐτὸ δὲ θὰν τὸ ὑποψιαστῆ ποτέ! Καὶ δὲν πιστεύω, ἅμα τὸ μάθει, πὼς θὰν τοῦ βαστάζει πολὺ!..

Ἡ Τζούλια. Θὰ ταξιδέψω, ἂν ἔρθετε μαζί μου.

Ὁ Ζάν. Τρελαθήκατε δεσποινίς; Θέλετε νὰ ξεπορτίσετε μὲ τὸ δούλο σας; Μεθαύριο καλῶς τὰ δεχθήκατε στὶς ἐφημερίδες κι ὁ κ. κόμης δὲ θὰ ζούσε πιά.

Ἡ Τζούλια. Δὲ μπορῶ νὰ φύγω! Δὲ μπορῶ νὰ μείνω! Βοηθεῖστε με! Εἶμαι τόσο ἀποκαμωμένη, τόσο ἀποκαμωμένη. Διατάξτε με! Βάλτε μου πάλι Ζωὴ μέσα μου, γιατί δὲ μπορῶ πιά νὰ σκεφτῶ, δὲ μπορῶ πιά νὰ κινηθῶ!

Ὁ Ζάν. Βλέπετε τώρα, τί ἀξιοδάκρυτο πλάσμα εἶσατε; Γιατί ξεροφυσάτε καὶ σηκώνετε τὴ μύτη στὸν ἀγέρα, σὰ νὰ εἶσατε ὁ Κύριος τῶν πλασμάτων; Μάλιστα! Θὰ σὰς διατάξω! Πηγαίνετε νὰ ντυθεῖτε! Ἐφοδιαστεῖτε μὲ τὰ ἐξοδα τοῦ ταξιδιοῦ καὶ ξανακατεβεῖτε ἐδῶ!

Ἡ Τζούλια (μισόφωνα). Ἐλάτε καὶ σεῖς ἀπάνου!

Ὁ Ζάν. Στὴν κάμερά σας; Τώρα ξανατρελαθήκατε! (διστάζει μιὰ στιγμή). Ὁχι! Πηγαίνετε. Ἀμέσως! (τὴν ἀδράχνει ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν βγάνει ὄζω ἀπὸ τὴ γυαλόθυρα).

Ἡ Τζούλια (προχωρώντας). Μίλει μου λοιπόν γλυκότερα, Ζάν.

Ὁ Ζάν. Μιὰ διαταγὴ ἀντηχάει πάντα φαρμακωμένα! Αἰστανθεῖτε το τώρα μονάχη σας! Αἰστανθεῖτε το! (Κ' οἱ δύο βγαίνουν).

Ὁ Ζάν ξαναγυρίζει, ἀναστενάζει ξελαφρωμένος, κάθεται στὸ τραπέζι ἀριστερὰ καὶ βγάνει τὸ σημειωματῆρι του λογαριάζει πού καὶ πού δυνατὰ. Παντομιμικὴ σκηνή. Ἡ Χριστίνα ἔρχεται δεξιὰ ντυμένη γιὰ τὴν ἐκκλησιὰ κρατώντας στὸ χέρι μιὰν ἄσπρη τραχηλιά κ' ἕναν ἄσπρο λαιμοδέτη.

Ἡ Χριστίνα. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ! τ' εἶν' ἐδῶ; τί ἔτρεξε λοιπόν ἐδῶ μέσα;

Ὁ Ζάν. Ἄ, ἡ δεσποινίδα κάλεσε τὰ παιδιά. Τόσο λοιπόν βαριοκοιμώσου πού δὲν ἄκουσες τίποτε;

Ἡ Χριστίνα. Σὰν κούτσουρο κοιμήθηκα!

Ὁ Ζάν. Καὶ τώρα ἐτοιμη γιὰ τὴν ἐκκλησιὰ;

Ἡ Χριστίνα. Γιὰ τὴν ἐκκλησιὰ μαθὲς!

Μου ὑποσκέθηκες νὰ μὲ συνοδέψης στὴ μετάληψη!

Ὁ Ζάν. Μάλιστα. Στὸ ὑποσκέθηκα. Καὶ γι' αὐτὸ κρατᾶς τὴν ἐτοιμασία μου. Ἐ, ἔλα ἀπὸ δῶ (κάθεται δεξιὰ).

Ἡ Χριστίνα (τοῦ δίνει τὴν ἄσπρη τραχηλιά καὶ τὸ λαιμοδέτη καὶ τὸν βοηθεῖ νὰ τὸν δέσει).

(Διακοπή)

Ὁ Ζάν (νυστάζοντας). Τί Εὐαγγέλιο εἶναι σήμερα;

Ἡ Χριστίνα. Τὸ Εὐαγγέλιο, πιστεύω, πού κόψανε τὸ κεφάλι τ' Ἀγιαννιοῦ.

Ὁ Ζάν. Βαστάει ἕναν περιδρόμο! Ἄου! μὲ γραντζούνισες! Οὐ, πὼς νυστάζω, νυστάζω!

Ἡ Χριστίνα. Τί ἔκανες λοιπόν μιὰν ἀλάκερη νύχτα; Τὰ μούτρα σου εἶνε καταπράσινα.

Ὁ Ζάν. Κάθουμον ἐδῶ καὶ κουβέντιαζα μὲ τὴ δεσποινίδα.

Ἡ Χριστίνα. Δὲν ξέρει, μὰ τὸ Θεό, καθόλου τί κάνει αὐτὸ τὸ κορίτσι.

(Διακοπή)

Ὁ Ζάν. Ἄκου δῶ, Χριστίνα.

Ἡ Χριστίνα. Τί;

Ὁ Ζάν. Σὲ κάθε περίσταση πού τὴ συλοῦσται κανεὶς εἶναι παράξενη!

Ἡ Χριστίνα. Σὲ τί εἶναι παράξενη;

Ὁ Ζάν. Σ' ὅλα.

(Διακοπή)

Ἡ Χριστίνα. (εἶδε τὸ μισοαδειανὸ ποτήρι ἀπάνου στὸ τραπέζι). Ἦπιατε καὶ μαζί;

Ὁ Ζάν. Μάλιστα.

Ἡ Χριστίνα. Φοῦ! Κοίτα με στὰ μάτια!

Ὁ Ζάν. Μάλιστα!

Ἡ Χριστίνα. Εἶναι δυνατό; Νὰν τὸ πιστέψω; νὰν τὸ πιστέψω;

Ὁ Ζάν (μὲ μικρὴ σκέψη). Ἐ! Μάλιστα λοιπόν! Μάλιστα!...

Ἡ Χριστίνα. Πῶ πῶ πῶ! Ποτέ δὲν τὸ πίστευα! Ποτέ! πῶ! πῶ! πῶ! πῶ!...

Ὁ Ζάν. Δὲν τὴν ζηλεύεις λοιπόν πολὺ;

Ἡ Χριστίνα. Αὐτή; Ὁχι! Ὁχι! Ἄν εἶταν ἡ Κλάρα ἢ ἡ Σοφία, ναῖσκε! Ἐ, τὸ φτωχὸ κορίτσι! Ὁχι! Ξέρεis, ἐγὼ δὲ θέλω πιά νὰ μείνω σὲ τοῦτο σπίτι, πού δὲ θὰ μπορεῖ πιά κανεὶς νὰ ἔχει τὸν παραμικρὸ σεβασμὸ στ' Ἀφεντικά του.

Ὁ Ζάν. Γιατί πρέπει κανεὶς νὰ τοὺς ἔχει σεβασμὸ;

Ἡ Χριστίνα. Καὶ ρωτᾶς τὸ γιατί, ἐσὺ ὁ πονηρός; Θέλεις λοιπόν νὰ δουλεύεις ἀνθρώπους ντ' ἐπ' ἀνήθικους; Τί; Μοῦ φαίνεται, πὼς ἡ ντροπὴς πέφτει καὶ στὰ δικά μας τὰ μούτρα.

Ὁ Ζάν. Μάλιστα! Μ' αὐτὸ πρέπει νὰ μᾶς παρηγορεῖ, πού δὲν εἶνε κ' οἱ ἄλλοι καλῆτεροί μας.

Ἡ Χριστίνα. Ὁχι! Δὲν εἶν' ἔτσι, γιατί κι ἂ δὲν εἶνε ἐκεῖνοι καλῆτεροί μας, δὲ θὰ προσπαθῆσω ἐγὼ νὰν τοὺς διορθώσω. Καὶ συλογιέμαι τὸν κόμητα! Τὸν κακομοῖρη πού δὲν πέρασε μιὰ μέρα γλυκεῖα στὴ ζωὴ του! Ὁχι! Δὲ θέλω νὰ μείνω πιά σὲ τοῦτο σπίτι! Καὶ μάλιστα μέναν σὰν καὶ σένα! Ἄν τὸκανε μὲ τὸν πρόεδρο! ἂν εἶταν μὲ κανὸν καλῆτερο, ἔ...

Ὁ Ζάν. Τί πᾶν' νὰ ποῦν' αὐτὰ;

Ἡ Χριστίνα. Ναῖσκε! Ναῖσκε! Δὲ λέου, εἶσαι καὶ σὺ πολὺ καλὸς νέος; μὰ βλέπεις ὑπάρχει μιὰ διαφορὰ ἀπὸ ἀνθρώπο σ' ἀνθρώπο...

Ὁχι, δὲ θὰν τὸ ξεχάσω ποτέ μου! ποτέ μου!... Ἡ δεσποινίδα, ποῦταν τόσο περήφανη, τόσο ὀχτρή στους ἀντρες, πού κανεὶς δὲ μπόργε νὰν τὸ βάλει στὸ νοῦ του, νὰ παραδοθεῖ σέναν ἀντρα... σ' ἕναν τέτιον ἀντρα!... Αὐτή, ποῦθελε νὰ σκοτώσει στὴ στιγμή τὴ φτωχὴ Διάνα, γιατί ἐπήγε μὲ τὸ σκύλο τῆς αὐλῆς! Ἄ! πρέπει νὰν τὰ πῶ! Μὰ δῶ δὲ θέλω πιά νὰ μείνω περσότερο καὶ στὶς 24 τοῦ Ὀχτώβρη πέρνω τὰ μπαουλάκια μου.

Ὁ Ζάν. Κ' ὕστερα;

Ἡ Χριστίνα. Ναῖσκε! Ἰσα ἴσα γι' αὐτὸ λέμε, τότες εἶναι ὁ καιρὸς νὰ κοιτάξεις καὶ σὺ νὰ κάμεις κάτι ἄλλο, γιατί τότες θὰ παρθοῦμε.

Ὁ Ζάν. Μάλιστα! πὼς νὰ κοιτάξω ὁμῶς; Μιὰ τόσο καλὴ θέση δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰν τὴν εὔρει παντρεμένος.

Ἡ Χριστίνα. Μονάχη της δὲν ἔρχεται! Μπορεῖς ἀξιόλογα νὰ γίνεις πορτιέρης, ἢ βλέπουμε τότες, μπορεῖ νὰ ζητήσουμε νὰ μπεῖς κλητήρας σὲ κανὰ δημόσιο κατάστημα. Τὰ τυχερά; Λίγα μὰ σίγουρα κ' ὕστερα ἔχουμε καὶ τὴ σύνταξη γιὰ τὴ γυναίκα καὶ τὰ παιδιά.

Ὁ Ζάν (μὲ γριμάτσες). Αὐτὰ ὅλα εἶνε πολὺ καλά; μὰ δὲ μοῦρχεται βολικὸ νὰ σκέφτομαι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸ θάνατό μου καὶ τὴ σύνταξη τῆς γυναικας μου καὶ τῶν παιδιῶν μου. Πρέπει νὰ σκεφτῶ τόντις γιὰ κάπιο καλῆτερο μέλλον.

Ἡ Χριστίνα. Δικό σου μονάχη; Ἐσὺ ἔχεις ὑποχρεῶσες! Μὴν τίς ξεχνᾶς παρακαλῶ.

Ὁ Ζάν. Νὰ μὴ μ' ἐρεθίζεις μ' αὐτὰ καὶ μὲ τίς ὑποχρεῶσες. Ξέρω πολὺ καλά τί θὰ κάμω! (ἀπρογκίζεται) ὡς τόσο ἔχουμε καιρὸ νὰν τὰ ξαναμιλήσουμε. Πήγαινε τώρα μέτα κ' ἐτοιμάσου ὕστερα πάμε στὴν ἐκκλησιὰ.

Ἡ Χριστίνα. Δικό σου μονάχη; Ἐσὺ ἔχεις ὑποχρεῶσες! Μὴν τίς ξεχνᾶς παρακαλῶ.

Ὁ Ζάν. Νὰ μὴ μ' ἐρεθίζεις μ' αὐτὰ καὶ μὲ τίς ὑποχρεῶσες. Ξέρω πολὺ καλά τί θὰ κάμω! (ἀπρογκίζεται) ὡς τόσο ἔχουμε καιρὸ νὰν τὰ ξαναμιλήσουμε. Πήγαινε τώρα μέτα κ' ἐτοιμάσου ὕστερα πάμε στὴν ἐκκλησιὰ.

Ἡ Χριστίνα. Δικό σου μονάχη; Ἐσὺ ἔχεις ὑποχρεῶσες! Μὴν τίς ξεχνᾶς παρακαλῶ.

Ὁ Ζάν. Νὰ μὴ μ' ἐρεθίζεις μ' αὐτὰ καὶ μὲ τίς ὑποχρεῶσες. Ξέρω πολὺ καλά τί θὰ κάμω! (ἀπρογκίζεται) ὡς τόσο ἔχουμε καιρὸ νὰν τὰ ξαναμιλήσουμε. Πήγαινε τώρα μέτα κ' ἐτοιμάσου ὕστερα πάμε στὴν ἐκκλησιὰ.

Ἡ Χριστίνα. Δικό σου μονάχη; Ἐσὺ ἔχεις ὑποχρεῶσες! Μὴν τίς ξεχνᾶς παρακαλῶ.

Ὁ Ζάν. Νὰ μὴ μ' ἐρεθίζεις μ' αὐτὰ καὶ μὲ τίς ὑποχρεῶσες. Ξέρω πολὺ καλά τί θὰ κάμω! (ἀπρογκίζεται) ὡς τόσο ἔχουμε καιρὸ νὰν τὰ ξαναμιλήσουμε. Πήγαινε τώρα μέτα κ' ἐτοιμάσου ὕστερα πάμε στὴν ἐκκλησιὰ.

Ἡ Χριστίνα. Δικό σου μονάχη; Ἐσὺ ἔχεις ὑποχρεῶσες! Μὴν τίς ξεχνᾶς παρακαλῶ.

Ὁ Ζάν. Νὰ μὴ μ' ἐρεθίζεις μ' αὐτὰ καὶ μὲ τίς ὑποχρεῶσες. Ξέρω πολὺ καλά τί θὰ κάμω! (ἀπρογκίζεται) ὡς τόσο ἔχουμε καιρὸ νὰν τὰ ξαναμιλήσουμε. Πήγαινε τώρα μέτα κ' ἐτοιμάσου ὕστερα πάμε στὴν ἐκκλησιὰ.

Ἡ Χριστίνα. Δικό σου μονάχη; Ἐσὺ ἔχεις ὑποχρεῶσες! Μὴν τίς ξεχνᾶς παρακαλῶ.

Ὁ Ζάν. Νὰ μὴ μ' ἐρεθίζεις μ' αὐτὰ καὶ μὲ τίς ὑποχρεῶσες. Ξέρω πολὺ καλά τί θὰ κάμω! (ἀπρογκίζεται) ὡς τόσο ἔχουμε καιρὸ νὰν τὰ ξαναμιλήσουμε. Πήγαινε τώρα μέτα κ' ἐτοιμάσου ὕστερα πάμε στὴν ἐκκλησιὰ.

Ἡ Χριστίνα. Δικό σου μονάχη; Ἐσὺ ἔχεις ὑποχρεῶσες! Μὴν τίς ξεχνᾶς παρακαλῶ.

Ὁ Ζάν. Δὲν ξέρω ἴσως ἡ Κλάρα.

Ἡ Χριστίνα (πάει). Δὲν μπορεῖ τάχα νὰναι ὁ κόμητας κ' ἦρθε χωρὶς νὰν τὸν πάρουμε μπουρδιά;

Ὁ Ζάν (μ' ἀμνηχανία). Ὁ κόμητας; Ὁχι! Δὲν πιστεύω! Θὰ ἐσήμαινε πιά τὸ κουδοῦνι.

Ἡ Χριστίνα. Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάει! Ποτέ μου δὲν ἔπαθα ἕνα τέτιο! (βγαίνει δεξιὰ).

Ὁ ἥλιος στὸ ἀναμεταξὶ ἐβγήκε καὶ φωτᾶει ὄζω σιγὰ σιγὰ τίς τσίμες τῶν δέντρων. Ἡ λάμψη γίνεται λίγο λίγο πυκνότερη, ὡς πού μπαίνει λοξὰ στὰ παρὰθυρα.

Ὁ Ζάν (πάει στὴν αὐλόθυρα καὶ κάνει γνέμα).

Ἡ Τζούλια (μπαίνει μὲ τὴ στολὴ τοῦ ταξιδιοῦ καὶ μ' ἕνα μικρὸ κλουδάκι σκεπασμένο μένα μαντύλι πού τὸ βγάνει ἀπάνου σένα κάθισμα). Τώρα εἶμ' ἐτοιμη.

Ὁ Ζάν. Ἦσυχα. Ἡ Χριστίνα ζύπνησε!

Ἡ Τζούλια (ἐρεθίζεται τρομερὰ στὴν ἀκόλουθη σκηνή). Κατάλαβε τίποτε;

Ὁ Ζάν. Δὲν ξέρει τίποτε! Ἄλλὰ θεέ μου, πὼς φαινόσαστε;

Ἡ Τζούλια. Πὼς; Πὼς φαίνουμαι;

Ὁ Ζάν. Εἶσατε κατακίτρινη σὰ λείψανο καί... συχωρέστε με... μὰ σεῖς ἔχετε φτιασίδια στὸ πρόσωπο.

Ἡ Τζούλια. Ἀλήθεια; Δόστε μου νὰ πλυθῶ! (πάει στὸ νιφτήρα καὶ πλένει τὸ πρόσωπό της καὶ τὰ χέρια της). Δόστε μου ἕνα μαντήλι!

Ἄχ!... Ὁ ἥλιος ἐβγήκε πιά.

Ὁ Ζάν. Καὶ τὸ σκάνε τὰ τελώνια τῆς νύχτας.

Ἡ Τζούλια. Ναί, ἀπόψε ἐμπῆκε κάποιος διάβολος στὴ μέση! Ἄλλ' ἀκουσέ με Ζάν!

Ἐλα μαζί μου γιατί τώρα ἔχω τὸ μέσον.

Ὁ Ζάν (διστάζοντας). Ἀρκετὰ;

Ἡ Τζούλια. Ἀρκετὰ γιὰ τὴν ἀρχή!

Ἐλα μαζί μου γιατί δὲ μπορῶ σήμερα νὰ ταξιδέψω μονάχη μου. Συλογίσου το. Εἶναι ἡ γιορτὴ τ' Ἀγιαννιοῦ σένα τραῖνο τόσο πνιγηρὸ, σένα στρίμωνμα μὲ κάθε λογῆς ἀνθρώπους, πού σὲ τρῶνε μὲ τὰ μάτια τους καρτεράνε στους σταθμούς, ἅμα θέλει κανεὶς νὰ φύγει. Ὁχι, δὲ μπορῶ! δὲ μπορῶ!... Καὶ μοῦρχονται ὅλα στὴ σκέψη μου, ὅλα ἀπὸ παιδάκι πού εἶμουν γιὰ τὴ γιορτὴ τ' Ἀγιαννιοῦ μὲ τὴν κλαδοστόλιστη ἐκκλησιὰ... ἀπὸ σημόδες καὶ πασκαλιές τὸ γεῦμα μὲ τὰ καταστόλιστα τραπέζια, τοὺς συγγενεῖς, τοὺς φίλους τὰ πόγγιωμα στὸ πάρκο, τοὺς χορούς, τὴ μουσική, τὰ λουλούδια καὶ τὰ παιχνίδια. Ἄχ! φεύγει κανεὶς φεύγει! μὰ οἱ ἐνθύμητες τὸν ἀκολουθᾶνε σὰν τίς βαλίτσες του, ἄχ! κ' ἡ μετάνοια κ' ἡ τύψη τῆς συνειδήσεως!

Ο Ζάν. Θα σ' ακολουθήσω! Αλλά γλήγορα μὴ ἀργήσουμε. Τώρα στή στιγμή.

Η Τζούλια. Ετοιμαστείτε λοιπόν! (πέρνει τὸ κλουβί).

Ο Ζάν. Μὰ χωρίς μπαγάγια! Έχασθήκαμε τότες.

Η Τζούλια. Όχι! τίποτες! Μονάχα ὅ,τι μπορεῖ νὰ πάρει κανεὶς στὸ βαγόνι.

Ο Ζάν (πῆρε ἕνα καπέλο). Τί ἔχετε λοιπόν ἐκεῖ; Τ' εἶν' αὐτό;

Η Τζούλια. Εἶναι τὸ σπινουράκι μου μονάχα! Δὲ θέλω νὰν τάφισω πίσω μου.

Ο Ζάν. Χαρούχα! Θα πέρνουμε τώρα καὶ κλουδιά μαζί μας! Εἴσαστε θεότρελη! Αφείστε τὸ πουλί ἐκεῖ!

Η Τζούλια. Εἶναι τὸ μόνο πρᾶμα πού πέρνω ἀπὸ τὸ σπίτι. Εἶναι τὸ μόνο ζωντανό, πού μ' ἀγαπάει, ἀφότου ἢ Διάνᾶ ἐφάνηκε τόσο ἀπιστη. Μὴν εἶσαι σκληρός. Αφῆσέ με νὰν τὸ πάρω!

Ο Ζάν. Αφείστε το ἐκεῖ, σ' ἄς λέω... καὶ μὴ μιλεῖτε τόσο δυνατά. Η Χριστίνα μπορεῖ νὰ μᾶς ἀκούσει.

Η Τζούλια. Όχι, δὲν τάφισω ἐγὼ σὲ ξένα χέρια πίσω μου. Καλήτερα σκοτώστε το.

Ο Ζάν. Μπράβο, δόστε μου ἐδῶ τὸ παλιόπραμα. Θὰν τοῦ κόψω τὸ λαιμό.

Η Τζούλια. Μὰ μὴν τὸ κάμεις νὰ πονένεσει. Όχι... ὄχι, δὲ μπορῶ.

Ο Ζάν. Φέρτο ἐδῶ. Μπορῶ ἐγὼ.

Η Τζούλια (πέρνει τὸ πουλί ἀπὸ τὸ κλουβὶ καὶ τὸ φιλεῖ). Καρδούλα μου, ψυχὴ μου, ἀπὸ τὴν κερὰ σου θὰ πεθάνεις;

Ο Ζάν. Καλὰ τώρα. Ἐλάτε μὴν κάνετε σκηνές. Ἀξίζει δὰ τὴ ζωὴ σας, τὴ σωτηρία σας. Ἐλάτε γλήγορα (τῆς ἀρπάζει τὸ πουλί ἀπὸ τὸ χέρι, τὸ φέρνει στὸ κούτσουρο πού πελεκάνε τὸ κρέας καὶ πέρνει τὸ μαχαίρι τῆς κουζίνας).

Η Τζούλια (στρέφει).

Ο Ζάν. Ἄν εἶχατε μάθει νὰ σφάζετε τὰ πουλερικά, ἄντις νὰν τὰ σκοτώνετε μὲ τὸ ρεβόλβορο (κόβοντας τὸ λαιμό) δὲ θὰ ἐτρέματε μπρὸς σὲ μιὰ σταλαγματιὰ αἷμα.

Η Τζούλια (φωνάζει). Σκότωσε καὶ μένα. Σκότωσέ με. Ὡ, ἐσὺ μπορεῖς καὶ σφάζεις ἕνα ἄθωο πουλάκι, χωρίς νὰ τρέμει τὸ χέρι σου. Σὲ μισῶ. Σὲ βδελύττομαι. Αἷμα, αἷμα στέκεται μεταξὶ μας. Καταριέμαι τὴ στιγμή πού σὲ εἶδα. Καταριέμαι τὴ στιγμή πού γεννήθηκα.

Ο Ζάν. Ἐ, καλὰ, τί ὠφελοῦν οἱ κατάρρες; Πάμε.

Η Τζούλια (πλησιάζει τὸ κούτσουρο, σὰν νὰ

τραβιόταν ἀθελά της). Όχι. Δὲ θέλω πιά νὰ φύγω. Δὲ μπορῶ... Ἦσυχα, πρέπει νὰ ἰδῶ... ἕνα ἀμᾶξι πέρασε ἀπόξω (ἀφρογκάζεται, ἐνῶ τὰ μάτια τῆς εἶνε καρφωμένα στὸ κούτσουρο καὶ στὸ μαχαίρι). Πιστεύεις πὼς δὲν μπορῶ νὰ ἰδῶ αἷμα; Πιστεύεις πὼς εἶμαι τόσο ἀδύνατη... Ὡ!.. ποθοῦσα νὰ ἰδῶ τὸ δικό σου τὸ μυαλό ἀπάνου στὸ ξύλο. Ποθοῦσα νὰ ἰδῶ ὄλη σου τὴ γενιὰ νὰ πλέχει σὲ μιὰ λίμνη ἀπὸ αἷμα. Μποροῦσα νὰ πιῶ ἀπὸ τὸ δικό σου τὸ κρανίο. Μποροῦσα νὰ ποδοπατήσω τὰ στήθια σου καὶ νὰ φάγω ψητὴ τὴν καρδιά σου! Πιστεύεις πὼς εἶμαι ἀδύνατη. Πιστεύεις πὼς σ' ἀγαπῶ. Πιστεύεις πὼς θέλω νὰ φέρω τὸ σὸί σου μέσα στὰ στήθια μου καὶ νὰν τὸ θρέψω μὲ τὸ αἷμά μου... νὰ σοῦ γεννήσω παιδί καὶ νὰ πάρω τ' ὄνομά σου! Ἄκουσε, πὼς σὲ λένε; Τὸ παράνομά σου δὲν τ' ἀκούσα, ποτές... ἔχεις παράνομα; δὲν πιστεύω. Ἦθελα νὰ γένω κυρία «πορτιέρη» ἢ «madame Σκουπιδαῖ»... Ἐσὺ σκυλί πού φορεῖς τὸ μεντάλι μου, ἐσὺ δούλε πού φέρνεις τὰ οἰκόσημά μου στὰ κουμπιὰ σου... Ἐπρεπε νὰ μετρηθῶ μὲ τὴν κουζινιέρα μου νὰ παραβγῶ μὲ τὴ δούλα μου. Ὡ!.. ὦ!.. ὦ!.. Πιστεύεις πὼς δεῖλιασα τόσο καὶ θέλησα νὰ φύγω. Όχι. Τώρα μένω... κι ἄς ξεσπάσει ἢ φουρτούνα. Ἐρχεται ὁ μπαμπᾶς σπῆτι... βρῖσκει τὸ σεκρετᾶρι του σπασμένο, τὸν παρά του ληστεμένο. Καὶ χτυπάει... μὲ τὸ κουδούνι... δύο φορές γιὰ τὸ δούλο του... καὶ τονὲ στέλνει στὸν εἰσαγγελέα... καὶ τότες ἐγὼ θὰν τὰ πῶ ὄλα. Ὡλα! Ὡ!.. καλήτερα νὰ τελειώσει ἔτσι... ἀφοῦ πρέπει κάπως νὰ τελειώσει... Καὶ μιὰ ἀποπληξία στὸν μπαμπᾶ μου τότες καὶ πεθαίνει... καὶ τελειώνει ἢ ἱστορία... καὶ ἡσυχάζουν πιά κ' εἰρηνεύουν... αἰώνια ἡσυχάζουν... Καὶ σπάνε τὰ οἰκόσημα ἀπάνω στὴν κάσα του... καὶ πάει στὸ καλὸ ἢ κομητεία κ' ἡ γενιὰ της... κι ὁ δουλοσπορίτης μεγαλώνει σ' ἕνα ὄρφανοτροφεῖο... κερδίζει τίς δάφνες του σ' ἕνα νεροχύτη καὶ τελειώνει σὲ μιὰ φυλακή....

Η Χριστίνα (ντυμένη γιὰ τὴν ἐκκλησιά, μὲ τὸ φαλτῆρι τῆς στὸ χέρι, ἔρχεται δεξιά).

Η Τζούλια (τρέχει ἀπάνου τῆς καὶ τὴν ἀγκαλιάζει, σὰ νὰ ζητοῦσε προστασία). Βόηθα με Χριστίνα. Σῶσε με. Σῶσε με ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο!

Η Χριστίνα (ψυχρὴ καὶ ἀκίνητη). Τί σκάνταλα εἶν' αὐτὰ τὴν αὐγὴ τέτιας ἡμέρας; (κοιτάζει στὸ κούτσουρο). Πὼς λερώσατε τὸν κόσμον ἐδῶ... Τί σημαίνουν αὐτὰ; Πὼς φωνάζετε ἐσεῖς ἔτσι καὶ χαλάτε τὸν κόσμον;

Η Τζούλια. Χριστίνα. Εἶσαι γυναίκα

καὶ φίλη μου. Φυλάξου ἀπ' αὐτὸν τὸν παλιὸν ἄνθρωπο.

Η Τζούλια. Χριστίνα. Εἶσαι γυναίκα

καὶ φίλη μου. Φυλάξου ἀπ' αὐτὸν τὸν παλιὸν ἄνθρωπο.

Ο Ζάν (λίγο δεῖλὰ καὶ χαμμένα). Ὅσο οἱ κυράδες κουντραστάρουν, ἐγὼ πάω καὶ ζυρίζομαι (τρουπώνει δεξιά).

Η Τζούλια. Θα μὲ νιώσεις; πρέπει νὰ μ' ἀκούσεις!

Η Χριστίνα. Όχι! ἀλήθεια δὲν καταλαβαίνω τίποτες ἀπ' ὄλ' αὐτὰ. Πού θέλετε λοιπὸν νὰ πᾶτε ντυμένη γιὰ ταξίδι;... Κ' ἐκεῖνος εἶχε τὸ καπέλο του... Τί; Τί;...

Η Τζούλια. Ἄκουσέ με Χριστίνα. Ἄκουσέ με. Θα σοῦ τὰ πῶ ὄλα.

Η Χριστίνα. Δὲ θέλω νὰ ξέρω τίποτες.

Η Τζούλια. Πρέπει νὰ μ' ἀκούσεις!

Η Χριστίνα. Γιατί; Τίς κουταμάρες μὲ τὸ Ζάν; Νάισκε. Εἶδατε, ἐγὼ δὲν ἀνακατεύτηκα καθόλου. Δὲν εἶμουν μέσα ἐγὼ. Μὰ ἂν βάνετε στὸ νοῦ σας νὰν τὸν ξελογιάσετε καὶ νὰν τὸ σκάσετε, δὲ θὰν τὸν βρεῖτε τὸ δρόμον ἀνοιχτό.

Η Τζούλια (ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτὴ της). Δοκίμισσε νὰ ἡσυχάσεις Χριστίνα, κι ἀκούσέ με. Ἐδῶ δὲ μπορῶ νὰ μείνω κι ὁ Ζάν δὲ μπορεῖ νὰ μείνει... πρέπει λοιπὸν νὰ φύγουμε!

Η Χριστίνα. Χμ!.. Χμ!..

Η Τζούλια (μὲ ξαφνικὴ κατάπτωση). Δὲς Χριστίνα, μούρθε τώρα μιὰ ιδέα... ἂν ταξιδεύαμε κι οἱ τρεῖς μαζί;... στὸ ἐξωτερικό... στὴν Ἐλβετία κι' ἀνοίγαμε ἕνα ξενοδοχεῖο; Ἐχω παράδες (τοὺς δείχνει) βλέπεις;... κι ὁ Ζάν κ' ἐγὼ θὰν τὸ διευτύνομε... κ' ἐσὺ, σκέφτηκα, νὰ πάρεις ἀπάνου σου τὴν κουζίνα. Δὲν εἶναι ὠραῖο; Πὲς λοιπὸν ναὶ κ' ἔλα μαζί μας. Ἐτσι διορθώνονται ὄλα. Πὲς λοιπὸν τὸ ναί. (τὴν ἀγκαλιάζει καὶ τὴ χτυπάει χαϊδευτικά).

Η Χριστίνα (ψυχρὴ καὶ σκεπτικὴ). Χμ... Χμ...

Η Τζούλια (γρηγορότερα). Χριστίνα, δὲν ἐβγήκες ἐσὺ παραόξω ποτές σου καὶ δὲν ταξίδεψες... πρέπει νὰ βγεις καὶ νὰ ἰδεῖς τὸν κόσμον. Δὲν μπορεῖς νὰν τὸ πιστέψεις καθόλου τί ἀπόλαψη εἶναι νὰ ταξιδεύεις κανεὶς μὲ τὸ σιδηρόδρομο... ἀκατάπαυτα νέοι ἄνθρωποι... νέες χώρες... κ' ἔπειτα νάμας στὸ Ἄμποιργο κ' ἐκεῖ πού θὰ περναῖμε θὰ ἰδοῦμε τὸ ζωολογικὸ κῆπο... τί λὲς γι' αὐτό; Ἄ κ' ἔπειτα θὰ πᾶμε στὸ θέατρο καὶ θ' ἀκούσουμε τὴν ὄπερα... κ' ἄμα φτάσουμε στὸ Μόναχο; ἐκεῖ πιά ἔχουμε τὰ μουσεῖα πούνε γιομάτα μὲ εἰκόνες τοῦ Ροῦμπενς καὶ τοῦ Ραφαήλ, ξέρεις; αὐτῶν τῶν δύο μεγάλων ζωγράφων... Δὲν ἀκουσες νὰ λένε γιὰ τὸ Μόναχο,

πού κατοικοῦσε ὁ βασιλεὺς ὁ Λουδοβίκος... ὁ βασιλιάς, ξέρεις, πού τρελάθηκε... καὶ θὰ πᾶμε νὰ ἰδοῦμε τὰ παλάτια του... ἔχει, ἀκούς, παλάτια ἀπαράλαχτα μὲ κείνα πού λένε τὰ παραμύθια... κι ἀπὸ κει ἕνα πῆδημα εἶναι ἡ Ἐλβετία... μὲ τίς Ἄλπες... σκέψου, Χριστίνα, τίς Ἄλπες γιομάτες χιόνια ντάλα καλοκαίρι... κ' ἐκεῖ φυτρώνουν μηλιές καὶ πικροδάφνες, πού ὄλο τὸ χρόνο εἶνε καταπράσινες...

Ο Ζάν (φαίνεται δεξιά, ἀκονίζοντας τὸ ζουράφι του σ' ἕνα λουρί πού τὸ τεντώνει μὲ τὰ δόντια καὶ μὲ τὸ ζερβὶ του χέρι ἀφρογκάζεται εὐχάριστα τὴν κουβέντα καὶ κάθε τόσο κάνει μορφασμούς ἐπιδοκιμασίας).

Η Τζούλια (ντὶπ τρεχάτα). Καὶ τότες θὰ χτίσουμε ἕνα ξενοδοχεῖο... καὶ γὼ θὰ κάθουμαι στὴν κάσα, ἐνῶ ὁ Ζάν θὰ στέκεται καὶ θὰ δέχεται τοὺς ξένους... θὰ βγαίνει καὶ θὰ ψωνίζει... θὰ γράφει γράματα... Ὡ! πιστέψε με εἶναι ζωὴ... ἔπειτα θὰ σφουρίζει τὸ τραῖνο, θάρχεται τ' ὄνιμπους, θὰ χτυπᾶνε στὸ ξενοδοχεῖο, θὰ χτυπᾶνε στὸ ρεστωρᾶν... καὶ γὼ θὰ καταστρώνω τοὺς λογαριασμούς... καὶ θὰν τοὺς ἀλατίζω... Δὲν μπορεῖς νὰ σκεφτεῖς Χριστίνα, πὼς τρέμουν οἱ ταξιδιωτὲς ἄμα πρόκειται νὰ πλερόσουν τοὺς λογαριασμούς τους. Καὶ σὺ... ἐσὺ θὰ κάθουσαι σὰν ἀφέντισσά στὴν κουζίνα. Στὴν ἐστία βέβαια δὲν πρέπει νὰ στέκεσαι ἢ ἴδια... ἐσὺ θὰσαι ντυμένη ὠραία καὶ καθὼς πρέπει, ὅταν θὰ βγαίνεις στοὺς κυρίους... καὶ μὲ τὰ χαρακτηριστικά σου... ναὶ, δὲ σὲ κολακεῖω, μιὰ καλὴ μέρα θὰ μπορέσεις πιά νὰ πάρεις ἕναν καλὸν ἄντρα' ἕναν πλούσιον Ἐγγλέζο... Βλέπεις, οἱ ἄνθρωποι εἶνε τόσο εὐκολο (ἀρχίζει νὰ μιλεῖ ἀργότερα) νὰ παρθοῦν... καὶ τότες θὰ γίνουμε πλούσιοι... καὶ θὰ χτίσουμε μιὰ βίλλα στὴ λίμνη τοῦ Κόμου... ἀληθινὰ βρέχει ἐκεῖ κάπου κάπου... κ' ἔπειτα... ἔπειτα θὰ μπορούμε νὰ ξαναγυρίσουμε στὴν πατρίδα μας... καὶ νὰ ξαναρθοῦμε ἐδῶ... (διακοπὴ)... ἢ πουθενὰ ἄλλοῦ.

Η Χριστίνα. Ἄκουστε δεσποινίδα... Τὰ πιστεύετε καὶ σεις αὐτὰ;

Η Τζούλια (χαμμένα). Ἄν τὰ πιστεύω κ' ἐγὼ;

Η Χριστίνα. Νάισκε.

Η Τζούλια (ἀποκαμωμένη). Δὲν ξέρω. Δὲν πιστεύω πιά σὲ τίποτα (πέφτει σ' ἕνα σκαμνὶ καὶ βίνει τὸ κεφάλι τῆς ἀνάμεσα στὰ δύο τῆς μπράτσα ἀπάνου στὸ τραπέζι). Σὲ τίποτα! σὲ τίποτα, καθόλου!..

Η Χριστίνα (προχωρεῖ ἀριστερά, ὅπου στέκεται ὁ Ζάν). Ἄ, ἔτσι. Ἐσὺ λοιπὸν ἐσοφίστηκες τὸ σκαπούλισμα;

Είμαι ἡ ἔσχατη τῶν ἐσχάτων. Εἶμαι ἡ τελευταία... ἡ τελευταία!... ὦ... μὰ τὸρα δὲ μπορῶ νὰ πάω... Πείτε τὸ μου ἀκόμα φιά φορὰ, πὼς πρέπει νὰ πάω.

Ὁ Ζάν. Ὁχι. Τώρα πιά δὲ μπορῶ κ' ἐγώ. Δὲ μπορῶ...

Ἡ Τζούλια. Κ' οἱ πρῶτοι πρέπει νὰ γίνουν ἐσχατοί.

Ὁ Ζάν. Μὴν τὸ συλογιζόσαστε. Μὴν τὸ συλογιζόσαστε. Μοῦ ἀρπάξατε κ' ἐσεῖς ὅλη τὴ δύναμή μου. Ἐγείνα δειλὸς δειλός... Τί;! Ἐκρῶ... τὸ κουδοῦνι κουνιέται... Ὁχι!... Πρέπει νὰ βάλουμε χαρτί μέσα... ὦ! πὼς δειλιάζω... πὼς δειλιάζω μπρὸς σένα κουδοῦνι!.. Μάλιστα. Μ'

αὐτὸ δὲν εἶναι μονάχα κουδοῦνι... κάποιος κάθεται πίσω του... ἓνα χέρι τὸ κουνάει... καὶ κάτι ἄλλο κουνάει τὸ χέρι... μὰ βουλόστε τ' αὐτιά σας... Μάλιστα! χτυπάει τότες χειρότερα! Χτυπάει! χτυπάει! Ἀπάντηση ζητάει καὶ δὲ σταματάει!... καὶ τότες πιά εἶναι ἀργά! Καὶ τότες πιά ἔρχεται ὁ εἰσαγγελέας!.. Τί;

(Χτυπάνε δυνατὰ δύο φορές).

Ὁ Ζάν (ἀναπηδᾷ ἐπειτα συγυρίζεται). Εἶναι φοβερό... Φοβερό. Μὰ δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος!.. Πηγαίνετε!..

Ἡ Τζούλια (βγαίνει ἀπὸ τὴν πόρτα μὲ στερεὰ βήματα).

Τ Ε Λ Ο Σ